

DÉLMAGYARORSZÁG

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

78. évfolyam, 171. szám
1988. július 19., kedd

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Fordulatot a gazdaságban

Nyers Rezső a KB üléséről

Nyers Rezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja interjút adott az MTI-nek, amelyben a július 13-14-én tartott központi bizottsági üléshez fűzött kommentárt.

— Miben látja a mostani ülés új szerepét és jelentőségét?

— Tartalmában és formájában is megújult a Központi Bizottság ülése. Formájában annyiban új, hogy közeledek a parlamentáris formához. Nyilvánosság előtt kezdődik az ülés, majd tulajdonképpen a nyilvánosság előtt folyik, hiszen minden hozzászólásról információt kap a közvélemény a sajtón keresztül, a rádió és a televízió pedig ott van az ülésteremben. Ez egy lényeges formai változás, hiszen a párt felszabadulás utáni és természetesen előtti történetében ez eddig sosem fordult elő.

Tartalmában azért új, mert ezen az ülésen a gazdasági problémáknak egy, a korábbiaknál mélyrehatóbb elemzését végezte el a Központi Bizottság. Tágabb és mélyebb információt kapott a közvélemény is a gazdasági életéről. Első eset, hogy a KB tagjai adatszerűen is tájékozódhatnak az ország nemzetközi pénzügyi helyzetéről. Természetesen eddig is voltak értékelések, de ezek nem tartalmaztak adatszerű alátámasztást.

Annyiból is új volt a KB kétnapos ülése, hogy már az előadói beszédben és a vitában is alternatívákban gondolkodtak. Nem abból indultak ki, hogy egy igazság van, egy helyes út van, és azt az előterjesztés helyesen vagy helytelenül határozza meg. Abból indultak ki, hogy a politikában — és most konkrétan a gazdaságpolitikában — több célt kell úgy elrendezni, hogy azok között legyen fontossági sorrend, de amit társadalmi célnak ismerünk el, azok egyike se maradjon figyelmen kívül. Tehát egy több tényező helyzetképből kell összekombinálni azt a gazdaságpolitikát, amely ki-

vezet a jelenlegi helyzetből.

A következő tartalmi változás az, hogy ezen az ülésen a Központi Bizottság tagjai, mind az előadói emelvényről megszólalók, mind a széksorokban ülők, egyaránt azt érezték, hogy fordulatra van szükség. A párttervezetlet megelőző időszakban gyakran hangzott el a KB egyes tagjainak a részéről, hogy fordulatra van szükség, az előadói emelvényről azonban ez nem hangzott el.

Tehát azt lehet mondani, hogy nagyjából azonos irányban keresi a PB és a KB a gazdasági kibontakozás reális lehetőségét.

— Milyen volt a vita hangulata?

— Szabad szellemű volt, útkeresés jellemezte, tehát nem a presztízs ütközött a kritikával, hanem a nyitott vezetés gondolkodásmódja találkozott az utat kereső központi bizottsági tagsági véleménnyel. Konceptcionális vita volt, tehát nem programozható, ami itt elhangzott, és nem úgy hagytuk el az üléstermet, hogy egy programot fogadtunk el.

— Mi lesz a kidolgozásra kerülő koncepció megvalósításának menetrendje?

— Hosszú idő óta most fordul elő először, hogy két fázisban tárgyaljuk a következő év gazdaságpolitikáját; főbb elveiben most, majd előreláthatólag októberben pedig a programot tárgyaljuk. Tehát a koncepció eldöntésekor a véleményeknek a többsége — ha nem is sokfélesége — jelentkezett. Az előterjesztett alternatívák dolgában a döntő többség egy bátrabb, határozottabb fordulat mellett foglalt állást. A kisebb-szintén elfogadta a fordulatot, de annak a politikai közvéleményhez való hozzáimittására nagyobb súlyt fektetett. Tehát simább átmenetet tartana szükségesnek. Ekörül folyt

a vita. A kérdés az lesz majd —, s ez a program kidolgozása során derül ki —, hogy politikai szempontból végre lehet-e hajtani egy bátrabb fordulatot Magyarországon. A gyorsabb megoldás a radikálisabb. Egy viszonylag rövidebb, konfliktusos periódus után a gazdaság újra fejlődésnek indulhatna. Lassúbb átmenet esetén — ahogy a vitában elhangzott, nagyobb a visszarendeződés veszélye, és nagyobb a veszélye annak, hogy lassúbb fokozatokban végül nem is hajtjuk végre a programunkat.

— Milyen társadalompolitikai lépések kísérik majd a gazdasági fordulatot?

— Rövidebb távon az úgynevezett szociális háló kiegészítése kerül napirendre. Annak vizsgálata, hogy amennyiben a szerkezetváltozás gyorsabb ütemben megindul, akkor az ezzel járó munkanélküliséget hogyan kezeljük. A második fontos kérdés abból adódik, hogy egy gyors szerkezetváltozás megbotlyogja az árrendszert, ez pedig a korszerű piaci árrendszer irányába való előrehaladással, a világpiacon árhoz való közelítéssel — felfelé nyomja az árakat. S a kérdés az, hogy milyen mértékű inflációt bír el a társadalom. Ez lesz a következő ülésünk egyik legfontosabb vizsgálati témája, és természetesen a bergazdálkodás rendje is.

Vita volt arról is, hogy bérreformnak lehet-e nevezni egyáltalán azt, amiről szó van? Úgy tűnik, hogy bergazdálkodásra mindenképpen szükség van. Az még bizonytalan, hogy 1989-ben a bergazdálkodás reformjában milyen nagy lépést tudunk tenni, mert ez összefügg az inflációs veszéllyel. Egy hirtelen ugrás a bergazdálkodás szabaddá tételében ugyanis óhatatlanul egy nagyobb, gyorsabb infláció veszélyét rejti magában. (MTI—Press)

Grósz Károly az Egyesült Államokba és Kanadába látogat

Grósz Károly, az MSZMP főtitkára, a kormány elnöke, az amerikai kormány meghívására július 19-én, kedden hivatalos látogatásra az Egyesült Államokba utazik. Ottani programjának befejezését követően július 28-án egynapos látogatást tesz a kanadai Torontóban, ahol a tervek szerint megbeszélést folytat majd Brian Mulroney miniszterelnökkel, s találkozik a kanadai üzleti élet vezető személyiségeivel, a magyar-kanadai gazdasági kapcsolatokban érdekelt vállalatok képviselőivel.

(MTI)

Giovanni Spadolini tárgyalásai hazánkban

Grósz Károly, az MSZMP főtitkára, a Minisztertanács elnöke, hétfőn, délelőtt az Országházban fogadta Giovanni Spadolinit, az olasz szenátus elnökét, aki Stadinger Istvánnak, az Országgyűlés elnökének meghívására, péntek óta tartózkodik hivatalos látogatáson hazánkban. A találkozó jelent volt Stadinger István és Misur György, hazánk római nagykövete és Joseph Nitti, az Olasz Köztársaság budapesti nagykövete.

Giovanni Spadolini a nap folyamán a Parlamentben találkozott Szűrös Mátyással, az MSZMP KB titkárával, az Országgyűlés külügyi bizottságának elnökével. A szívélyes légkörű megbeszélésen szót váltottak a nemzetközi élet néhány időszerű kérdéséről. Kölcsönösen méltatták a jól fejlődő magyar-olasz kapcsolatokat.

A magyar külpolitikának az emberi jogok érvényesítésére irányuló törekvéseivel összefüggésben Giovanni Spadolini érdeklődésére Szűrös Mátyás — utalva arra a figyelemre, amit a Varsói Szerződés Politikai Tanácskozó Testülete a humanitárius kérdések növekvő szerepének szentelt — tájékoztatást adott hazánk nemzetiségi politikájának elveiről, és ezzel összefüggésben külpolitikánk soron lévő feladatairól, lépéseiről.

Ezt követően Giovanni Spadolini tárgyalóasztalhoz ült vendéglátójával, Stadinger Istvánnal. Részt vett a megbeszélésen Kiss János, Varga Imre, és Vassné Nyéki Ilona képviselő.

A vendég — többek között — a magyarországi egykori Kétkamarás parlament történelmi előzményei, s újbóli bevezetésének esetleges lehetőségei, az egyházak parlamenti képviselete, az Országgyűlés elnökének szerepe, feladatai iránt érdeklődött.

Mindkét fél kifejezte meggyőződését, hogy a mostani látogatás jól szolgálja a magyar-olasz kapcsolatok jövőbeni fejlődését.

Giovanni Spadolini országos hivataltal látogatásra hívta meg vendéglátóját. Délután az olasz szenátus elnöke ellátogatott az Országos Rabbiképző Intézetbe. Később fogadta Várkonyi Péter külügyminiszter.

Anyagi ösztönzés a húsiparban

Az év eddig eltelt időszakában mintegy negyedével — harmadával csökkent a hazai tökehús-fogyasztás, és nehezebb értékesíteni a húskészítményeket is. Ebben a helyzetben a húsipar állami vállalatai igyekeznek még jobban érdekeltté tenni a munkahelyi közösségeket, a dolgozókat a hatékonyabb termelésben, a minőség javításában. Változatos, érdekes ösztönzőrendszert vezettek be és ezekkel részben sikerült ellensúlyozni a kereslet csökkenéséből adódott nehézségeket.

A Budapesti Húskereskedelmi Közös Vállalatnál bevezették az úgynevezett ládapénzt. Korábban meglehetősen áttekinthetetlen teljesítményrendszerben dolgoztak, ezt váltotta fel az új bérezési módszer. Ennek lényege: a gépkocsirakodók, a mérlegelők és az úgynevezett rárakók a szállítma-

nyokon lévő ládák száma szerint kapnak akár 20 százalékos prémiumot is, ám csak abban az esetben, ha lényegében hibátlanul dolgoznak.

A Szegedi Szalámigyár és Húskombinátnál az úgynevezett mázsapénz lett a jutalmazás egyik alapja. Ebben az üzemben — mivel hogy a téliszaláminál minőségi kifogást nem fogadhatnak el, hiszen nagy értékű és márkás áruval van szó — több munkahelyen meghatározták az elérhető legnagyobb keresetet. Amennyiben az áru végső ellenőrzésénél — az úgynevezett mázsapénz — hibás, kifogásolható mintát találnak, úgy arányosan csökkentik a „vétkesek” keresetét.

A Pápai Húskombinátnál az egyéni ösztönzéstől várják a gazdaságosság javulását. A vonalakon dolgozóknak fémlapra nyomtatott

számjele van, ezt az általuk feldolgozott áru a szalagon magával viszi, így az ellenőrző pontokon viszonylag könnyű a minősítés. A személyes nyilvántartással a kereset 10 százalékát kitevő prémium érhető el, amennyiben kedvező a teljesítmény. A Győr-Sopron Megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalatnál viszont arra törekednek, hogy a végtermék minőségét illetően teremtse általános érdekeltiséget. Ezért többfelé megszüntették a kisebb részlegek önálló prémizálását. Ez a módszer a kollektív tagjait arra ösztönzi, hogy legyenek tekintettel a másik dolgozó munkájára is, és ne adjanak tovább hibás darabot. Az új megoldások egy része kísérleti szakaszban van, számos helyen azonban már eszerint alakulnak a havi elszámolások. (MTI)

Nagy László felvétele

NYITÁS: PÉNTEKEN. Ezen a héten, pénteken, délután 14 órakor, a nagyközönség előtt is megnyitja kapuit az idei Szegedi Ipari Vásár. A Marx téren a hajrájához érkezett az építés. Több új pavilon vár berendezésre. Szerelik a vitrineket, hűtő-

pultokat. Már áll a kisiparosok utcájának elárúsító sora is. Péntekig viszont van még bőven tennivaló azért, hogy minden ide látogató jól érezze magát, és az üzletemberek se távozhassanak csalódottan

A Legfelsőbb Tanács döntése

Karabah Azerbajdzsánhoz tartozik a jövőben is

● Moszkva (MTI)

A Karabah-hegyvidéki Autonóm Terület Azerbajdzsánhoz tartozását erősítette meg hétfői ülésén hozott határozatában a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöksége. A hosszas vita után született döntés olyan intézkedéseket ír elő, amelyek biztosítják a főként örmények lakta terület valódi autonómiáját, valamint az SZKP KB és a szovjet kormány még a tavasszal elfogadott, a Karabah-hegyvidék társadalmi-gazdasági és kulturális fejlődését célzó

komplex programjának maradéktalan megvalósítását.

A TASZSZ hírügynökség jelentése szerint a döntés egyhangúlag született. A testület — amelynek a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnöksége elnökének helyetteseiként tagjai a köztársasági legfelsőbb tanácsok elnökségének elnökei is —, előzőleg meghallgatta és megvitatta Örményország, Azerbajdzsán és Karabah-hegyvidék képviselőinek beadványait. A vitában felszólalt Mihail Gorbacsov, az SZKP KB főtájtára is.

Straub F. Brunó Párizsba utazott

Straub F. Brunó akadémikus, az Elnöki Tanács elnöke hétfőn Párizsba utazott a Tudományos Szövetészek Nemzetközi Tanácsa Felvételi Állandó Bizottságának ülésére, amelynek elnöki tisztét ő tölti be.

Irán elfogadta a tűzszünetet

● Nicosia, Manama, Bagdad (AP)

Irán hétfőn bejelentette, hogy elfogadja a Biztonsági Tanács 598-as határozatát, amely azonnali tűzszünetre szólít fel az Irakkal folyó 8 éves háborúban — jelentette az IRNA iráni hírügynökség.

Az iráni fegyveres erők főparancsnokságának Javier Pérez de Cuellar, ENSZ-főtájtárhoz intézett üzenete közli, hogy Irán elfogadja a Biztonsági Tanács 1987. július 20-án hozott határozatát. A főparancsnokság ugyanakkor hangsúlyozta, hogy Irak kezdte a háborút, ő indított támadást Irán ellen.

Az 598-as számú BT-határozatot meghozatalakor csak Irak fogadta el, mivel az Irán által szabott feltételt — nevezetesen, hogy Irakot bélyegezzék agresszornak — a Biztonsági Tanács elvetette. A határozat többek között

a harcok beszüntetésére, a csapatoknak az 1980-as határokhöz történő visszavonására, valamint a békétárgyalások megkezdésére szólít fel.

Az ENSZ főtájtára hétfőn újságíróknak megerősítette az üzenet tényét, s azt, hogy Irán feltétel nélkül hajlandó a tűzszünetre.

Bagdad hétfőn felszólította Teheránt, hogy vonja ki csapatát a még megszállt iraki területekről, ezt Irán elutasította.

Megkezdte munkáját az MT Tanácsadó Testülete

Interjú Veress Péterrel

A közelmúltban fogadta el munkatervét a Minisztertanács Tanácsadó Testülete. Ez alkalomból Veress Péter, a testület titkára válaszolt Kárpáti Miklósnak, a Magyar Távirati Iroda olvasó szerkesztőjének kérdéseire.

— A Minisztertanács döntési tudományos megalapozásának javítására, a döntések várható következményeinek sokoldalú feltárására hozta létre a Minisztertanács a Tanácsadó Testületét. Mi a testület közvetlen feladata?

— A testület véleményét nyilvánít — a döntés-előkészítési szakaszában — a Minisztertanács, illetve a Minisztertanács elnöke által meghatározott, átfogó jellegű társadalmi, gazdasági és egyéb ágazati politikai kérdésekben. Ha szükséges, döntést is kezdeményez. A testület további fontos feladata, hogy közreműködik az egyes kormányzati döntések várható és bekövetkezett hatásainak értékelésében.

— Kik vesznek részt a testület munkájában?

— A Minisztertanács a Tanácsadó Testület elnökévé Bognár Józsefet, társelnökévé Kapolyi Lászlót kérte fel. Állandó tagjai: Andics Jenő, Berend T. Iván, Csáki Csaba, Csikós-Nagy Béla, Fekete János, Makó Csaba, Nyers Rezső, Pataki Ferenc, Sárközy Tamás. A Minisztertanács elnöke természetesen az adott feladathoz és meghatározott időre tanácsadó testület tagjává további szakembereket kérhet fel.

— A testület tevékenysége mennyiben kötődik a miniszterelnökéhez?

— A testületet minisztertanácsi határozat hozta létre, de helyzetéből, rendeltetéséből, valamint a miniszterelnök munkatervéből adódóan ő a tanácsadó testület első számú megrendelője és foglalkoztatója. Természetesen megrendelőnek te-

kintjük a Minisztertanácsot és a miniszterelnökön kívül a két miniszterelnök-helyettest is.

— Ha a miniszterelnök személyében változás történik, mi garantálja, hogy az új miniszterelnök is igényt tart a testület munkájára?

— A mi testületünk a Minisztertanács hozta létre a mai elképzelések és igények alapján. Feltételezem, hogy nem a személyi változás határozza meg létünket, hanem a mindenkori igények, illetve a munkastilus.

— Miként alakul a testület munkamódszere?

— A mi testületünk alapvetően nem előterjesztéseket készít majd, hanem elsődleges feladatunk a véleményformálás és a döntések befolyásolása. Munkánk alapanyagául szolgálnak az államigazgatásban, más testületekben, tudományos intézményekben, kutatóhelyekben készülő előterjesztések, javaslatok. Természetesen a testület — a miniszterelnök által adott feladatok és kérdések kidolgozása mellett — saját kezdeményezései alapján is hozzállhat egy adott téma részletes elemzéséhez. Lehet, hogy egy-egy tagunk nem készít írásos jelentést, csupán szóban fejt ki a kérdés kapcsán véleményét. Ezt azonban közösen vitatjuk meg. Mindezek mellett problémafeltáró, „vészejelő” szolgálatot is kell vállalnunk. A testület egvékét kététhetente ülésezik. Ha szükséges, ennél sűrűbben is találkozunk egymással.

— Mint tudományos testületet, mennyire kötik a mai valóság gondjai, mennyire tud ezektől elszakadni, s a jövőben gondolkodni?

— Testületünkben sokféle, sokszínű, különböző szakismeretekkel rendelkező emberek dolgoznak. Ugyanakkor tagjainkat állásunkkal kapcsolatban állami szerv határozatai nem kötik, felelősséggel tudományos meggyőződésüknek tartoznak. Az állásfoglalásokban természetesen soha nem tekinthetünk el a mai magyar valóságtól, de figyelembe kell vennünk a jövő realitását is. Ebből adódóan a testületi vélemények lényegesen eltérhetnek a hivatalos állami, vagy pártállásfoglalásoktól, ha arról kell véleményt formálni, hogy az adott vagy várható helyzetben milyen döntés szolgálna leginkább közép- vagy hosszú távon az ország érdekeit. Természetesen az eltérő véleményeket is nyíltan képviselni kell. Elvont futurologiával nem foglalkozik a testület, hanem olyan kérdésekre összpontosít, amelyek közvetve vagy közvetlenül a soron levő kormányzati döntéseket, magatartást befolyásolhatják — beleértve a döntések hosszú távú, vagy mellékhatásait is.

— A testületben dolgozó szakértők mennyiben tudnak „semlegesek” maradni, esetleg felülemelkedni saját szakmai érdekeiken?

— Abszolút pártatlanság természetesen nem létezik, de a tudományos megközelítés — különösen a multidiszciplinaritás korában — mindig komplexebb, mint az ágazati, időrendszerben pedig hosszabb távú, mint az állami. Hiszen valakit vagy politikai, illetve szakmai meggyőződése, ismeretei, felkészültsége vagy munkahelyi hovatartozása befolyásol álláspontja kialakításában. A testületnek az a módszere, hogy az adott témát elsősorban az ahhoz legjobban értő tag terjeszse elő vagy véleményezze. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a többiek ezt a nézetet magukra nézve kötelezőnek tartják. Ha nem alakul ki

teljesen egységes álláspont, a testület többségi alapon alakítja ki véleményét.

— Szerencsére egyre több a döntés-előkészítésben résztvevők, véleményezők száma napjainkban. Milyen együttműködésre törekszenek velük? Mit tehetnek a párhuzamoságok elkerüléseért?

— Számos tanácsadó döntés-előkészítő testület is működik. A felesleges párhuzamoságok, ismétlések elkerülése, a már elkészült anyagok hasznosítása érdekében szoros kapcsolatot létesítettünk a tervkészítőkkel, így a Tervgazdasági Bizottsággal, az Országos Terveztési Bizottsággal, a Reformkésztívó Állami Bizottság Titkárságával, a Magyar Gazdasági Kamarával, a Magyar Tudományos Akadémiával. Kialakulóban van együttműködésünk az MSZMP Központi Bizottsága reformokat előkészítő bizottságaival, a Hazafias Népfronttal és a kormányzati szinten reformfolyammal tevékenykedő szervezetekkel.

— Milyen konkrét témákkal foglalkoztak eddig?

— Megvitattuk a magyar népgazdaság kibontakozásának lehetséges útjait, módszereit első megközelítésben. Javaslatot tettünk az idegenforgalomból származó jövedelmek növelésének lehetőségeiről. Értékeljük a népgazdaság 1988. évi helyzetét és kilátásait, tennivalóit az 1989-es esztendőre. Javaslatokat állítottunk össze a miniszterelnök néhány külföldi tárgyalásához. Elemeztük Európa várható helyzetét 1992 — az egységes Közös Piac létrejötte után, és Magyarországon ezzel összefüggő érdekeit, tennivalóit.

— Milyen kérdésekkel foglalkoznak majd az elkövetkezőkben?

— Legközelebbi ülésünkön, július 25-én a reform új szakaszával foglalkozunk. Munkatervünkbe vettük, hogy foglalkozunk a kormányzati információs rendszerrel, figyelembe véve a kormány és a párt között kialakuló új viszonyt az irányításban. Értékeljük a kormányzati munka kapcsolódását a nem miniszteriális szervezetekkel, a társadalmi szervekkel, a különböző, jelentős politikai szervezetekkel, a vállalatokkal és a kommunikációs szervezettel. Javaslatokat készítünk majd a kormány, illetve a népgazdasági bizottság munkatervéhez, illetve azokat áttekintjük és bírálatot adunk rájuk. Tervezzük, hogy foglalkozunk az új gazdasági stratégia kérdésével, a magyar gazdaság felzárkózásának lehetőségeivel. Értékeljük az energiatermeléssel és -elosztással összefüggő problémákat is. Áttekintjük az oktatási rendszert gazdasági-társadalmi szempontból. Elemezzük a kereskedelmi bankok szerepét az innovációban és a külkereskedelemben s összehasonlítások alapján értékeljük a kis országok struktúráváltási módszereit.

— Milyen nyilvánosságot szánunk munkájuknak?

— A testület elsősorban hasznosan kíván tevékenykedni. Nem törekszik mindennapi nyilvánosságra, annál is inkább, mert állásfoglalásaink nagy része döntés-előkészítés-jellegű. Esetleg zavart okozna, ha a megszűnt döntés nem állna összhangban az általunk előterjesztettekkel. Ugyanakkor — mint ez a jelenlegi nyilatkozat azt mutatja — ha kérdeznek válaszunk. Megígérjük, ha olyan nagy horderejű mondanivalónk lesz, magunk is gondoskodunk a közvélemény tájékoztatásáról. (MTI)

Amerika

Elnökjelölt-választás

A „konvencióknak” nevezett rendezvény, az amerikai pártok elnökjelölt-választó nagygyűlése. Immár több mint másfél évszázada minden negyedik évben lázba hozzák ezek egész Amerikát. Külsőségeikben leginkább show-műsorra emlékeztetnek, de a tétet és tárgyat tekintve mégis rendkívül komoly, sajátosan amerikai intézmények: elválaszthatatlan részei az elnökválasztásnak.

A kialakult választási gyakorlatnak megfelelően a demokráta és a republikánus párt elnökjelöltségéért versenyebe szállt jelöltek először az úgynevezett előválasztásokon (primary) és a helyi pártgyűléseken (caucus) mérik össze erejüket, felfogásukat, javaslatukat. Ezek alapján az év közepére kiderül, hogy a pártok helyi vezetői kit, kiket támogatnak leginkább. A hagyományoknak megfelelően a két nagy párt országos értekezletét (konvencióját) azután júliusban vagy augusztusban

tartják meg azzal a céllal, hogy döntsenek a jelöltek és a programjavaslatok között.

A republikánus párt küldöttei idén augusztus 15-től New Orleansban ülnek össze. A demokráta párt értekezlete most hétfőn kezdődött Atlantában.

Négy napon át tart a nagy show, amelynek napirendje egvékét többé-kevésbé hasonló mindkét párt esetében. Az ötven szövetségi államot, a szigeteket, Puerto Ricót, a fővárost és a külföldön élő amerikaiakat képviselő küldöttek meghallgatják a párt politikai programját (platformját) ismertető beszédet, amelyről, illetve részleteiről azután szavaznak. Szerda lesz a nagy nap: ekkor választják meg többségi szavazással az elnökjelöltöt.

A két pár értekezlete után csap azután igazán magasra a választási láz, s a csúcs november nyolcadikán: ekkor választják meg az Egyesült Államok 41. elnökét.

Madarász György

A Magyar Nemzeti Bank közleménye

Leértékeli a forintot

A Magyar Nemzeti Bank 1988. július 19-ei határnappal a forintot a konvertibilis valutákkal szemben 6 százalékkal leértékeli.

Az intézkedést több tényező indokolja. Az 1987 második felétől kibontakozott erőteljes exportnövekedési ütem fenntartásához elsődlegesen népgazdasági érdekeket szolgáló exporttervezés, a vállalatok exporttervéseként, az új termékek külpia-csi bevezetése, a mezőgazdasági többletárualapok külföldi értékesítésének elősegítése megköveteli, hogy a legfontosabb kereskedelmi partnerországok áralakulása és a magyar termelői áralakulás különbségeit az árfolyammódosítás kiegyenlítsse.

A vállalatok viszonylag mérsékelt konvertibilis importigényességének fenntartása, valamint a belső pénzügyi folyamatok alakulása is indokolja, hogy változatlanul szigorú keresletszabályozással segítsük elő a belső és a külső egyensúly tervezettnél megfelelő alakulását.

*

A Pénzügyminisztérium tájékoztatása szerint a külföldre utazás pénzügyi feltételeiről és a magáncélú utazási valutaellátásról szóló 84/1987. (XII. 27.) PM számú rendelet 17. paragrafusa alapján a konvertibilis elszámolású országokba történő utazáshoz 1988. július 19-étől igénybe vehető turistaellátmány és közlekedési költségkeret összege — a forintnak a konvertibilis valutákkal szembeni 6 százalékos leértékelése miatt — megváltozik.

1. A turistaellátmány összege három naptári évi időszakra 20 200 forint.

2. A 14. életévüket be nem töltött kiutazók részére naptári évenként egy alkalommal 3000 forint összegű konvertibilis elszámolású fizetőszerkeszköz vásárolható.

3. A közlekedési költségkeret összege három naptári évi időszakra 13 800 Ft, amelynek terhére gépjármű-üzemanyag költségre 6400 forint összegű konvertibilis elszámolású fizetőszerkeszköz vásárolható.

4. A turistaellátmány igénybevételére nem jogosultak 1988-ban és 1989-ben évenként egy alkalommal 3000 forint összegű konvertibilis elszámolású fizetőszerkeszköz vásárolhatnak.

5. A Jugoszlávián keresztül Bulgáriába kiutazók részére — amennyiben a kiutazáshoz szükséges minimális 3000 forintnak megfelelő bolgár levát vásárolnak — utazásonként, turistaellátmányuk terhelése nélkül 600 forint összegű jugoszláv dinár szolgálható ki.

6. A magyar–jugoszláv kishatárforgalomban érvényes határátlépési engedély alapján kiutazók — utazásonként, turistaellátmányuk terhelése nélkül — 300 forint összegű jugoszláv dinárt vásárolhatnak.

A leértékeléssel arányosan változnak a valutalapolakon lévő maradványösszegek is. Nem változik ugyanakkor az, hogy a magánútlevéllel vagy szolgálattal ítévellel külföldre utazó magyar állampolgár az országátjáró átlépéséhez 3000 forint összegű, hivatalos eredetű külföldi fizetőszerkeszköz köteles rendelkezni. (MTI)

Rádiótelex

ELNÖKVÁLASZTÁS

Ali Abdullah Száleh ezredet választotta vasárnap ismét az ország elnökévé a Jemeni Arab Köztársaság parlamentje. Az elnök, aki egyben a fegyveres erők főparancsnoka is, öt éven keresztül áll majd az ország élén. Ali Abdullah Száleh 1978. július 17. óta államfő, ez lesz harmadik ötéves elnöklése. Az alkotmány rendelkezéseivel összhangban vasárnap reggel benyújtotta lemondását, hogy a parlament új elnököt választhasson. Néhány órával később született meg a döntés újjá választásáról.

FRANCIA—GÖRÖG EGYÜTTMŰKÖDÉS

Görögország és Franciaország vasárnap megállapodott abban, hogy közös erőfeszítéseket tesznek a City of Poros görög kirándulóhajó ellen elkövetett terrortámadás tettesinek kézrekerítésére. A megegyezést Karolosz Papuliasz görög, és Roland Dumas francia külügyminiszter athéni találkozásánál született. A két ország közt ezt megelőzően heves vita bontakozott ki, mivel a görög hatóságok szerint a terroristák egyike francia állampolgár volt, aki maga is meghalt a hajón. Franciaország ennek igazolására bizonyítékokat követelt.

ÖSSZEKÖVÖK SZÜKÉSE

Vasárnap a kairói Tora börtönből megszökököt az egyiptomi hadsereg három volt tisztje, akik Szadat egykori elnök meggyilkolásában

való részességért életfogytiglani börtönbüntetésüket töltötték. A három szökevény, a Dzsihad (Szent Háború) elnevezésű iszlám fundamentalista szervezet tagjai, egy vasárnap leütötték cellájuk őrt, majd a társa segítségére siető másik börtönőr megsebesítették és elvették géppisztolyát. Az épületben a zsákmányolt fegyver segítségével törtek utat maguknak, majd rövid tűzharc után a börtön kapuján át elmenekültek. A szökés után Zaki Badr belügyminiszter rendkívüli intézkedéseket léptetett életbe.

A MAGYAR SZOLIDARITÁSI BIZOTTSÁG FELHÍVÁSA

A Magyar Szolidaritási Bizottság elnöksége hétfőn a Hazafias Népfront Országos Tanácsának székében kibővített ülést tartott. Nelson Mandelára, a dél-afrikai nép és az Afrikai Nemzeti Kongresszus több mint negyedszázada bebörtönözött kiemelkedő vezetőjére emlékeztek 70. születésnapja alkalmából. A bizottság, kifejeve szolidaritását az Afrikai Nemzeti Kongresszus igazságos küzdelmével, követeli, hogy a neokolonialista apartheid rendszer bocsássa szabadon a politikai foglyokat, köztük Nelson Mandelát. A felhívást a Magyar Szolidaritási Bizottság eljuttatja az ENSZ Apartheidellenes Bizottságához, valamint az Afrikai Nemzeti Kongresszushoz.

Kamatemelések közleménye Vegyes vállalatok

A kormány 1988. július 14-i ülésén döntést hozott egyes lakossági hitel- és kamatpolitikai kérdésekben. Mint-hogy a lakossági hitel kiáramlása a tervezettnél lényegesen nagyobb mértékben emelkedett, a pénzügyi egyensúly fenntartása érdekében intézkedések bevezetése vált szükségessé.

Július 18-tól a lakásépítésre, -vásárlásra, emeletráépítésre és tetőtér-beépítésre, továbbá az egyéb építési munkákra (tatarozás, helyreállítás stb.) nyújtható ki-egészítő jellegű és önálló bankkölcsön kamatmértéke — összeghatártól függetlenül — 1988. évben egységesen 15 százalék.

A bankkölcsön lejárati ideje új lakásépítésnél, -vásárlásnál, valamint a pénzintézetek és egyéb gazdálkodó szervezetek által újraértékelés céljából lakásvásárlásnál 15 évről 10 évre; az egyéb építési célú, továbbá a telek és a magánforgalmú lakásvásárlási kölcsönöknél 10 évről 5 évre rövidül.

A fiatal házaspárok részére 1988. július 18-a után önálló bankkölcsönként

megelőlegezett és gyermek-születéssel nem teljesített szociálpolitikai kedvezmény kamata mindenkor a bankkölcsön kamatának szabályához igazodik.

A korábban kihelyezett hitelek visszaáramlásának gyorsítása érdekében az 1987. december 31-ig nyújtott, kedvezményes — 0, 1, 2, 3, valamint 3,5 százalékos — kamatozású állami kölcsönök határidő előtti visszafizetése és rendkívüli törlesztése esetén a kedvezmény 40 százalékról 45 százalékra emelkedik.

Az áruvásárlási kölcsön éves kamata 13 százalékról 16 százalékra, a szolgáltatási hitelek kamata évi 13 százalékról 16 százalékra, a személyi kölcsönök kamata évi 15 százalékról 17 százalékra, illetve 17 százalékról 19 százalékra, a mezőgazdasági termelési kölcsönök kamata a korábbi, évi 12, 14 és 15 százalék helyett egységesen 15 százalékra, az egyéni és társasvállalkozások kölcsöneinek kamata 14, illetve 15 százalékról 17 százalékra növekszik. (MTI)

A Pénzügyminisztérium eddig több mint 180 vegyes vállalat alapítására adott engedélyt, s ezek nagy része már megkezdte működését. Mint ismeretes, a kormányzat 1986-ban egyszerűsítette az ilyen vállalkozások alapításával kapcsolatos eljárást, jelentős adókedvezményt vezetett be működésük megkönnyítésére és lehetővé tette, hogy önálló külkereskedelmi jogot kapjanak, saját maguk intézzék külpiaci munkájukat. Mindez nagymértékben hozzájárult, hogy az elmúlt másfél év alatt több mint 110 új vegyes vállalat jött létre. Több olyan vegyes vállalat is alakult, amelyek alapítókeje megközelíti, sőt, meghaladja a félmilliárd forintot. Ilyen az Agrofém magyar-japán Fermentációipari Rt., vagy az amerikai részvétellel létrehozott Float Üveggyár Orosházán. A vegyes vállalatok háromnegyede ma már termelőtevékenységet folytat.

Novosztzyi

Nem fura, hogy olykor elszíntelenült, gunyorossá laposodott kifejezések is ragyogóvá fényesedhetnek? A szólás, hogy „történelmi időket élünk”, bizony a legközvetlenebbül érzékelhető bizonyítékok egész sorozatával kap napnapság tényleges értelmet.

Vibrálnak a mondatok: „a vérszomját oltó Sztálin (Fazil Iszkander egyenest vámpírnak nevezi)”; „a perekkel kapcsolatos igazság most szerteoszlatja a mítoszt, melynek kábulatában nemzedékek sora élte le az életét”; „Sztálin állítólag egyszer meg is jegyezte: szívesebben veszi, ha nem meggyőzésből, hanem félelemből állnak mellette, elvégre a meggyőzés változhat. Vajon, tudatában volt-e annak, hogy Caligula császárnak, ennek az örült szadistának a mondsát ismétli: „ám gyűlöljenek, csak féljenek?” És ha most rövest kijelentem, hogy a fenti idézetek, rengeteg hasonló társaságában, szovjet újságíró tollából származnak, s annak rendje-módja szerint, a lapban kinyomatva, magas példányszámban meg is jelentek — talán már többen elhiszik, mint mondjuk úgy fél évvel korábban, de gyanítom: még most is jó adag hitetlenkedés, óvatoskodó kétely vagy csönd kísérheti mindezt. Mármint akkor, ha sietve hozzáteszem: ezek a mondatok bizony egy mai és néhány napja immáron magyarul is olvasható szovjet sajtóorgánium hasábjain láttak napvilágot.

Igen: a hazai újságosstandokra került a glasznosztzyi vezérlapja, a *Moszkovszkije Novosztzyi*. Lapozgatom az első, 16 oldalas júliusi válogatást, és felváltva, hullámokban önt el az ujjongó öröm és a gyomrot összerántó szorongás. A Novosztzyi, vagyis a Hírek eme reakciógyűjtése, rögtön látni fogjuk, nagyon is érthetően ilyen. Mert legelőször eszembe jut a régesrég, 48–49-ből származó, és Jókainak köszönhető történelmi mondat: éljen a szabadság, harsan föl egyfelől — de a Kárpátok bercei ezt a visszhangot verik vissza: a cár mindenható...

Ofszettechnika, kitűnő tördelés — mindez csupán szakmai kérdés, nosza, félre vele. Összhatás, első pillantásra: mintha a legjobb formájában lévő ES, HVG és Magyar Nemzet sajtáságosan orosz kombinációját látnánk. És a címeik és a cikktémák: *adják vissza Szaharov akadémikus kitüntetését; miért érdekelt Amerika a peresztrojkában* (írta: Gerry Hart); *beszámoló a litvániai autóbusz-szofőrök nagy sztrájkjáról*; *Anatolij Ribakov készülő, új regényéről*, a cikk címe: *Méltósággal válnak meg múltunktól; a nagy perek áldozatainak rehabilitálásáról; az Arbat a peresztrojka lázában; a szépségverseny után; egy falusi pap bemutatása; hogyan tartóztatták le az üzbeq minisztert* —, és még mielőtt holmi tartalomjegyzék-ismertetéssel burkolt reklámot csapnék a Novosztzyinak, engedtessek meg inkább egy kérdés: röpké önvizsgálatra szólítanak föl minden honi újságíró kollegát. Lapozza át a Novosztzyit, és ki-ki nézzon szembe saját eddigi szakmai ténykedésével — ami ezen a pályán mindig

erkölcsi természetű kérdések sorozatát veti föl. Ezek szerves következményeként pedig a bátorságot és a felelősséget, a kockázatvállalással szövetségére lépett eszmei-erői szilárdságot, és az igazi következetességet. A sorok közötti üzenetek és a kimondhatóvá váló igazságok közötti, oly könnyen fölfedezhető összefüggéseket. A szemléletmód egyénekre szabottan is világosan fölismerhető kohézióját, az állandóság és a félreérthetetlen, manipulációtól-érdekektől mentes őszinteség bizonyos időrendben — akár nyolc-tíz-tizenöt év relációjában is — jól regisztrálható meglétét vagy hiányát.

Kollégáim persze azonnal nekem esnének, ki-ki önnön mundérját, vagy a szakma becsületét (értse most: kényszerek szoritotta alaphelyzetét) védve. És lenne némi igazuk. Azt mondanák: és ók? Hiszen mi csak... És ha nem is menthető föl senki az önvizsgálat erkölcsi kényszere alól — legfőljből csak (a Novosztzyi láttán) önmagunkon kezdhetjük —, annyit mindenképpen be kell látni: merrefelé is kell még figyelni. Hát lássuk. Elképezelem, hányan is lesznek fél év, egy év múltán a hazai glasznosztzyi és peresztrojka bajnokai. (Már mostanság szépecskén szaporodnak.) Egy csöppet sem igaztja őket a Novosztzyi mondata, mármint, hogy „lehetetlen elképezelni azt, hogy valaki némaként fekszik le este, és reggel közlékeny emberként ébred”. Nem: ók hirtelen nagyon is közlékenyek lesznek. Ósi, ismerős képlet: én mindig is..., én már akkor is..., én voltam éppen az, aki... S mindezek mögött a szintén a Novosztzyiból származó, de akár jellepe- nek is tekinthető, „törvényerejű” megállapítás, hogy „az a sztálinizmus idején kialakult szokás, hogy az első legorombi-tásra (még ha ez ma már nem is olyan rettenetes) engedelmesen meg kell hajol-ni, vérré vált”.

A Moszkvai Hírek, vagyis a Novosztzyi frissessége, a bátorság és a tisztesség mélyen átélte valóságából következő, hiteles hangvétele, tematikai-szemléleti nyitottsága és legfőként: mindent elsőpró morális erjeze éppen velük szemben, ekképpen példázza az igazán követésre érdemes és méltó tetteket. Manapság, amikor végre természetessé válik, hogy végveszélybe jutott szomszéd-beli testvérért üvöltson az ember, és legyen végre egy több ezer éve kitalált politológiai fogalom legalább megközelítőleg az, amit szemantikailag jelent — amikor felismerés kezd válni, hogy mennyivel szívesebben látott vendégek egy idegen ország polgárai fényképezőgéppel érkező turistaként, mint egyenruhában és harc-cosnival — ma, amikor a történelem szele nem süvíteni, hanem talán biztatón dúdolni hallatszik itt közvetlenül a fülnk mellett: a nagy betűssé izmosodni kezdő Remény országglásán kezdett jellezhetik a Hírek. Még egy-két éve se hitte volna senki: kezünkben egy eredetileg cirill-betűkkel írott, kincskereső keresett-hajkurászott újság magyar kiadásával állunk a szélben, és próbálunk mosolyogni.

D. L.

Szegedi nosztalgia

A Tisza haszna

Évszázadok óta állandó téma, hogy a szeretett, kedves folyónk, a Tisza mennyi hasznót hajt környezetének. A legutóbb éppen a megyei tanács végrehajtó bizottsága foglalkozott az agyonkoptatott témával. A tapasztalatok értékelésénél az időt visszaporgették egészen a 14. századig, amikor a szabad királyi városban négyezer halász élt, és a pecázás az itt élő embereknek a legfőbb foglalatosságai közé tartozott. Természetesen ma már a halgazdálkodás nagy része a mesterséges halastavaikon nyert polgárjogot, de azért sokan úzik kedvteléből ezt a szabadidős elfoglaltságot. Ma a Tisza ilyen szempontból nem olyan tényező, mint hatszáz évvel ezelőtt volt. A folyami halászatot napjainkban jobban nem lehet feltüntetni, és csak néhány embernek ad biztos megélhetést.

Évszázadokkal ezelőtt a vízi közlekedés jelentős szerepet játszott az Alföld kereskedelmében. Valamikor Szeged volt a só- és gabonakereskedelem központja. Napjainkban ez azért sem kivittezhető, mert a Tisza csak Csongrádig hajózható. Ha megépül a vízlépcső, akkor az év jelentős részében az egész magyarországi szakaszon közlekedhetnek az 1000-1500 tonnás uszályok. De ez még a jövő zenéje, hiszen néhány esztendővel ezelőtt anyagi okok miatt a vízlépcső építését levették a napirendről. A nagy tervből egyelőre ennyi maradt: néhány utat megépítteték Csongrádon, az elképzelt vízlépcső helyéhez. Valószínű, hogy az ezredfordulóig ez a kérdés komolyan elő sem kerül, hiszen a 70-es évek árfolyamán csak kétmilliárd forintba került volna a kivitelezés, jelenleg biztos a duplája lenne ez a költség.

Jó híreket adhatunk a szegedi medencés kikötő építéséről. Ez biztosítja, hogy Szeged egykori folyami kereskedelmi központjából, tehát abból a rangból, amit a Dél-Aföldön elfoglalt, valamint visszanyerjen. A Boszorkány-sziget mellett még ebben az esztendőben elkezdül az objektum. Használhatóságát azonban nagymértékben korlátozza, hogy a darupályák, raktárak, iparvágányok és a csatlakozó köztút nem lesz meg. Nincs

beruházó, sem pénz a befejezésre. Ez a kikötő alapja lehet a tiszai hajózás újkori fellendítésének, és Szeged bekapcsolódhat a nemzetközi teherforgalomba.

A legtöbb város lakó előtt nem titok, hogy a szőke folyó vízminősége nem megfelelő, sőt, a Maros-torkolattól lefelé a szőkesége sem a régi, a Tisza ezen a szakaszon a kanálisok sárga, szennyezett víztömegére emlékeztet. A bakteriológiai vizsgálatok alapján a víz harmad- és negyedosztályú, és ezért fürdőzésre nem javasolják. Öntözésre, halgazdálkodásra a Sárka fölötti szakasza alkalmas, mert sokkal jobb a víz minősége. A végrehajtó bizottság azonban felhívta a figyelmet arra — és az különböző intézmények, szervezetek támogatását kéri —, hogy a Tisza vízgyűjtő területén csökkentsek, illetve szüntessék meg a szennyvizek bevezetését. Ez kulcskérdés, enélkül nem tudjuk jobban kihasználni szeretett folyónkat. A szomszédos megyékkel is fokozzák ezért az együttműködést.

A Tisza vízkészletét jelenleg és a jövőben is öntözésre használják. A megye homoki területeinek locsolását is erre alapozzák. Az öntözött terület nagyságát a jelenlegi 20 ezer hektárról 80 ezer hektárra szeretnék növelni. Megközelíti a folyó megyei szakasza a 100 kilométert, és köztudott az is, hogy szélsőséges víz-ingadozású. Két jellemző szélső érték a 20. századból: 1946-ban volt a legkisebb vízhozam, 95 köbméteres, míg a legnagyobbat 1970-ben mérték: 4100 köbmétert. Az ehhez tartozó vízállás-érték Szegednél miniusz 250 centiméter, illetve plusz 960 centiméter, tehát a különbség meghaladja a 12 métert. A vízhozam stabilitása csak a csatornázással és a Tiszavölgyi többcélú gazdálkodási rendszer megvalósításával képzelhető el. Természetesen ez is a jövő zenéje, hiszen fantasztikus költségeket igényelne a teljes csatornázás megépítése.

Husz-harminc évvel ezelőtt a folyóból még inni lehetett. Sokan bográcscsal belőle merítették a vizet a halászlé főzéséhez. Ma már ez senkinek nem jut eszébe, és az sem, hogy az ivóvizet a Tiszából nyerjük. Az ivóvíz

bázisaként távlatban is a mélységi rétegvizekkel számolnak a szakemberek. A víz ipari felhasználásához azonban fel lehet fedezni a folyót. Élővilágát a Tiszakutató bizottság 1957 óta intézményesen kutatja, védelmét szervezi. Sajátos az erdősege és a vadállománya. A folyóhoz kapcsolódnak a megye kiemelten kezelt természetvédelmi területei is. A folyó nincs felfedezve a vízi sport, turizmus és a strandolás céljaira igazán a 20. század emberének. Ebben közrejátszik a folyó szennyezettsége és az üzleti fantázia hiánya. Az idegenforgalmi és turisztikai vonzerőt tovább lehetne fejleszteni, hiszen a jövő egyik húzóágazata a vendéglátás. Ebben még segítségünkre lehetne a jugoszláv—magyar határ menti példás együttműködés is.

H. M.

1898. július 20-án, Szegeden született. Ötödik gyermek volt az elkövetkező években kilenc tagúvá lett családban. Édesapja korai halálával kilátástalanra sokasodtak a család megélhetési gondjai. Rövid időre menhelyre kerültek a gyerekek, de az édesanya erőfeszítései nyomán ismét együtt volt a család.

A család segítése a testvérek még gyermekként kezdtek el dolgozni. Hároman az építőiparban tanultak szakmát, közülük Illés tetőfedő-cserepező lett. A szülői ház légköre, az élettan-nasztat és a szervezett munkatársak közössége kapcsolta a 17 éves fiút a munkaszomszalgomba, az MSZDP ifjúsági tagozatába.

Ifjúkorának éveit az első világháború kurtította meg. 1916-ban kapta meg a behívóját, s a haditengerészet-hez került, a véletlen folytán azon a cirkálón szolgált, azon a hajón élte át a catarói matrözfelkelést, amelynek Horthy Miklós volt a parancsnoka. A felkelő matröz-társak követeléseire mélyen emlékeztetőbe vésődtek, csakúgy mint internaciona- lista összefogásuk. Hazafel vezető útjának részleteiről keveset tudunk. Nem alap- talan azonban a feltételezés, hogy a forradalmak cselekvő részese volt. A családi visz- szá emlékezése szerint — e tekintetben is pontosítva az 1987-es életrajzi lexikon

Komócsin Illésre emlékezve

adatait — a Tanácsköztársaság idején Nagykanizsán a Belügyi Népbizottsághoz tartozva tevékenykedett, fegyverrel védte a tanács-hatalmat. Az ellenforradalmi rendszer hatalomra jutását követően hosszú időre internál- ták, majd azután is megfigyelés alatt tartották. Fekete- listára került, s emiatt Szegedet többször is elhagy- va Miskolcon, Debrecenben, Nyíregyházán keresett mun- kalehetőséget. Kapcsolata a munkaszomszalgommal ekkor sem szakadt meg.

Visszatérve Szegedre, a húszas évek végén a baloldali szociáldemokraták és az illegális kommunisták ható- kört bővítő, a kerületi párt-szervezeti életet újjáélesztő munkájában vett részt. Más- részt a baloldali vezetésű MÉMOSZ-mozgalomba tért vissza. Az 1930-as májusi le- tartóztatások után Gyóla- i Istvánnal, Mihály testvérrel és más elvtársakkal együtt a Ladvánszky József és társai által megkezdett politikai tevékenységnek volt a folytatója. Neve ott szerepelt a kom- munista párt által kezdemé- nyezett 1933-as tiltakozó me- morandum aláírói között. A 234 aláírást tartalmazó levél

négy német kommunista ki- ségzése ellen tiltakozott, és szabadon bocsátásukat kö- vetelte. 1944 márciusában a MÉ- MOSZ szegedi csoportjának elnökévé választották. Ugyanez év április 3-án a rendszerre legveszélyesebb- nek ítélt munkaszomszalgmi vezetők között — Mihály és Antal testvérel együtt — tartóztatták le. Az április 22- ig őrizetbe vett 159 személyt azután Budapestre külön- böző internálótáborokba és a frontra szállították. A test- vérek a rijcei internálótá- borba kerültek, ahonnan an- nak szeptemberi feloszlása után tértek haza.

A szétesett, elmenekült ha- talom nyomában keletkezett vákuumban kezdeményező- leg léptek fel a helyi baloldali, kommunista erők. Még a város felszabadulása előtt, október 9—10-én — Fodor Imre és Komócsin Illés szer- vezésében létrehozták a pol- gárőrséget. Komócsin Illés rövidesen a polgárőrség he- lyettes parancsnoka, egyben a közrendészeti és a politi- kai osztály vezetője lett. E- tisztségében és mint az MKP tagja, egyben a Vj- rosházi Kommunista Frak- ció tagja is volt. 1945 decemberében a bel-

ügyminiszter, az ekkor már alezredes Komócsin Illést, szolgálati érdemből, a Tolna megyei főkapitánysághoz, Szekszárdra vezetőhelyettes- ként a politikai osztály élé- re áthelyezte. A Délmagyar- országot, a Szegedi Népszava és a Délvidéki Hírlap ekkori számaiban egyaránt úgy méltatták, hogy „a legnehe- zebb időkben igen eredmé- nyesen töltötte be fontos hi- vatását”. A Délmagyaror- szágot kiemelte: „Nagy része van benne, hogy a szegedi politikai osztály erős, meg- bízható szervezete vált és kiváló fegyver lett a de- mokráciának a reakció elle- ni harcban.”

Szekszárdot követően Sze- ged, Budapest, Kiszombor, majd 1949 júliustól Hód- mezővásárhely volt a szol- gálati helye. Itt a rendőrká- pitányság vezetőjeként dol- gozott. 1953-ban a Belügy- minisztériumból ment nyug- díjba.

Áldozatos és eredményes munkáját több kitüntetéssel ismerték el. Küzdelmes élete 1956. január 20-án zárult le.

Kormányos András

Komócsin Illés születésé- nek 90. évfordulója alkalmából 1988. július 20-án (szórád) 15 órakor az MSZMP Szeged Városi Bi- zottsága és a Szeged Me- gyei Városi Tanács koso- rúzási ünnepséget rendez a Belvárosi temetőben levő sírjánál.

**Tények,
teóriák,
tudomány...**

„Fecseg a felszín...”

A környezetszennyezés új tereppel gyarapodott. Nem most kezdték szennyezni, hanem csak most ismerték fel a jelentőségét a felszíni vizek, főleg állóvizek legfelső, 1-2 mikron vastagságú rétegének. E mikroszkopikus térben parányi vízi élőlények tömkelege nyúzósg, s a hozzájuk kötődő tápláléklánc révén az egész víztömeg élővilágára nagy hatással vannak.

Nos, éppen ez az a réteg, amelyet a legjobban fenyeget a szennyezés, mivel a mérgeanyagok is itt dúsulnak fel a legjobban, némelyik akár ezerszeresére is.

A felszíni mikroréteg vizsgálata csak most van kialakulóban, teljes jelentőségét csak behatóbb tanulmányok tárják fel. Jelzőfunkciójának alkalmassága azonban máris vitathatatlan: az egyelőre békésnek kinéző vizek veszélyeztetettsége is jól kimutatható segítségével. (International Herald Tribune).

Mi tartozik a mezőgazdasághoz?

No, nem alapvető adómódosításokról szól a hír, hanem inkább kiigazításokról. Viszont a Minisztérium május végén született rendelkezése térségünkben többeket érinthet.

Továbbra is változatlan a munkaviszonyon kívüli mezőgazdasági kistermelés kedvezményes adóztatása. Tehát az félmillió forintos árbevételű adómentes, 500 ezer és 2 millió forint között a növénytermesztésben a bevétel 30, az állattenyésztés 10 százaléka számít jövedelemnek. Most a mezőgazdasági kistermelés fogalmkörébe kerültek olyan tevékenységek is, amelyek az adótervény végrehajtási utasítása szerint eddig nem tartoztak ide. Ilyen például az erdei facsemete nevelése. Ugyanúgy mezőgazdasági kistermelésnek minősül már a zöldség, a gyümölcs, a szőlő és a tejfeldolgozása és értékesítése, ha a termék nem a saját kertben termett, illetve nem saját állattól származik a termék. (Eddig csak a saját alapanyag feldolgozása volt a kedvezményezett.) Ez utóbbi kedvezmény csak azokra a tevékenységekre vonatkozik, amelyek gyakorlásához egyébként ipar-

**Változások
a személyi jövedelemadóban**

jogosítvány vagy magánkeskedői engedély nem szükséges.

Még néhány újonnan mezőgazdasági kistermelésnek minősített tevékenység: termesztett és vadon termő gyógynövények értékesítése, nádaratás, a növények magvainak, hagymáinak dugványainak értékesítése, a virágok és dísznövények szaporítóanyagának kivételével az éticsiga, béka, rák, kagyló, kigyó, pióca, giliszta, rovar tenyésztése illetve gyűjtés utáni értékesítése (nem tartozik ide viszont a nyersbőr-értékesítés), a toll, a halpikkely és a szerves trágya eladása, a facsemete, magból, dohány (nyersen és szárítva) értékesítése.

Most pedig essen néhány szó arról, mi nem minősül továbbra sem mezőgazdasági kistermelésnek. A sport- és versenyló tartása, az élő és a lőtt vad, a hullatott agancs, az agyar,

a trófea eladása, a kutya és a macska tenyésztése és értékesítése. Az utóbbi tevékenységből származó bevételek továbbra is az úgynevezett egyéb jövedelem kategóriába tartoznak. Költéseik évi 12 ezer forintig külön nyilvántartás nélkül elszámolhatóak, de bizonylatok alapján magasabb szinten is.

Az elért árbevétel nagyságától függetlenül továbbra is vállalkozónak minősül a virág- és dísznövénytermesztő (még akkor is, ha gyepfélgá, gyepszőnyeg, vagy virágföld-értékesítéssel próbálkozik) és az is, aki laboratórium, kísérleti, állatkerti és díszállatokat tenyészít, illetve értékesít.

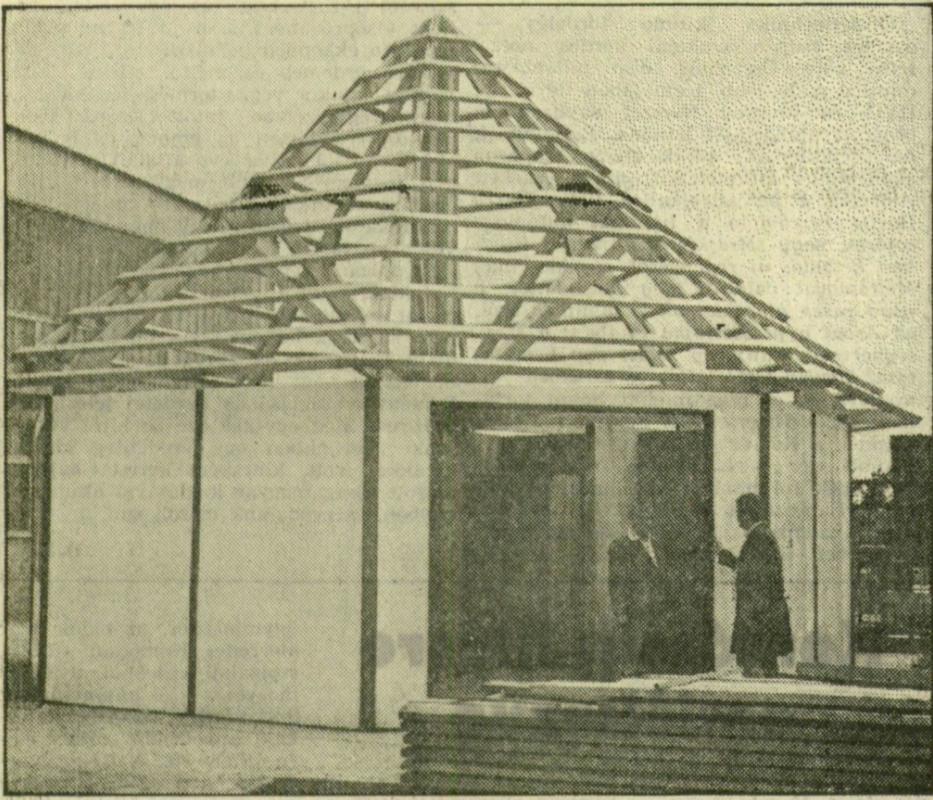
Módosultak a részeművelésből származó jövedelmek adózási szabályai is. Ha a megállapodás csak a növény betakarítására (tisztítására, osztályozására, csomagolására) terjed ki, akkor a részeművelő által kézhez kapott teljes összeg jövedelemnek tekinthető, tehát nemcsak annak 30 százaléka. Ha a részeművelőnek más mezőgazdasági kistermelőmunkából is van jövedelme, akkor azzal a részeművelés árbevételét össze kell vonnia. Tehát a gazdálkodó szervezetnek, amire a részeművelésre megállapodást kötött, közölnie kell a jövedelem mellett a tevékenység árbevételét is.

Van változás a kihelyezett állatok tartásából származó jövedelem adózásában is. Eddig a rendelet csak a mezőgazdasági nagyüzemek által kihelyezett állat értékének levonását tette lehetővé az árbevételből. Mostantól minden „gazdálkodó szervezet”-re kiterjed a kedvezmény hatálya.

A felsorolt intézkedések visszamenő hatályúak, az idén megszerzett valamennyi ilyen jellegű jövedelem adózáására érvényesek. Tehát például a kutya- és macskatenyésztőknek adóelőleg-fizetési kötelezettségük is számolniuk kell. Az egyéb jövedelmek után negyedévenként a teljes bevétel 20 százalékát kell adóelőlegként befizetni. A befizetések július 20-ig lehet rendezni a 232-90605-6359 adóelszámolási iroda magánszemélyek személyi jövedelemadó- és késedelmi pótléka beszedési számlára. Nyomatvány és bővebb információ a Csongrád Megyei Adófelügyelőség ügyfélszolgálati irodájában (Szeged, Bocskai utca) szerezhető be.

B. I.

A nyolcszögletű hétfégi ház

Az Agrokomplex velencei üzemében nyolcszögletű, úgynevezett oktagon típusú hétfélföldi üdülőházakat készítenek, NSZK-meg-

Családi események

HÁZASSÁG

Pintér László Károly és Pécsa Irén, dr. Tóth István és Sonkoly Edit, Kalmár István és Nyitrai Judit, Török Sándor és Pili Éva, Tóth Tamás József és Maróti Zsuzsanna Rita, Bozó István és Bodai Brigitta, Szűcs Ferenc és Palatinus Tünde Emilia, Marsi László és Nagy Kornélia, Veres Mihály Tibor és Szendi Katalin Anna, Bárdos István és Bálint Klauudia, Abraham Attila és Szöllösi Andrea Zsuzsanna, dr. Sándor Csaba és Arató Andrea, Barna Árpád István és Tóth Valéria, Laczi Ferenc és Németh Erika Tünde, Zsemberi János és Joó Mária, Hévízi Mihály István és Kertész Erika, Deák Zoltán és Katona Gabriella, Branyczky László Zoltán és Nógrádi Edina Zsuzsanna, Megyeri Sándor és Halmi Gabriella, Juhász Gyula és Laczi Rita Mária, Nagy Attila Levente és Fábrián Beata Gabriella, Balog László és Szalma Ibolya Piroska, Barna Zoltán és Kovács Éva Gabriella, Németh Zoltán és Csontos Katalin Erzsébet, Acs Péter és Lázár Mária, Becskereki Ferenc Gyula és Szél Márta Judit, Podmaniczky György és Csáki Margit házasságot kötöttek.

SZÜLETÉS

Mózes Sándor Imrénének és Szabó Zsuzsanna Erzsébetnek Robert, dr. Rudas Lászlóknak és dr. Rechtenwald Magdolnának Ádám, Dávid Lajosnak és Bár-

di Erikának Anita, Szokira János Tamásnak és Fekete Máriának Tamás, Igaz Jánosnak és Gergely Erikának János, Abonyi Györgynek és Csamangó Gizellának Agnes, Abonyi Györgynek és Csamangó Gizellának György, Farkas Jánosnak és Nagy Katalinnak Katalin, Kopasz György Lajosnak és Maróti Erikának Ádám, Kusz Jonóné és Skrinnyár Zsuzsannának Norbert, Szabó Attilának és Krizák Timeának Tamás, Tóssányi László Gabornak és Kiss Irén Juliannának László Balázs, Kiss Jánosnak és Molnár Zsuzsanna Evának Viktória, Mezel Józsefnek és Török Emese Zsuzsannának József, Váry Ottóknak és Szélpál Editnek Péter, Juhász Csaba Ferencnek és Rabi Magdolnának Csaba, Laikó Ferencnek és Likner Erikának Nóra, Czifra Györgynek és Mandler Evának Nóra, Bánki-Horváth László Jánosnak és Vágó Irén Gyöngyivnek Katalin, Bánki-Horváth László Jánosnak és Vágó Irén Gyöngyivnek László, Kocsis Zoltánnak és Csóti Renáta Editnek Alexandra Ivett, Farkas Antalnak és Landier Máriának Antal, Faragó Ferencnek és Farkas Ilonának Anita, Bozó Józsefnek és Kuruicz Eszter Zsuzsannának Kornél, Gyórfi

Ferenc Lászlóknak és Nyári Hajnalkának Gábor, Készó Imrénének és Papós Katalin Evának Tamás, Sólya Zoltán Józsefnek és Moszheim Erzsébetnek Zoltán, dr. Molnár Miklós Péternek és dr. Fekete Márta Editnek Miklós, Kormányos Árpád Jánosnak és Gondai Mária Magdolnának Tamás, Pájer Gábor Lászlóknak és Kozma Éva Máriának Csaba Gábor, Várhegyi Tibor Tamásnak és Kovács Mária Erzsébetnek Tibor Nándor, Szépfalusi Zsoltnek és Dobronyal Erzsébet Zsuzsannának Rita, Dobó Imrénének és Abraham Zsuzsannának Andrea Erika, Farkas Lajosnak és Wodring Zsuzsannának Dániel, Csontos Istvánok és Király Gyöngyvéné Gábor, Németh Imrénének és Nagyabta Ibolyának Imre, Ekó Sándornak és Erdel Ilonának Andrea Ilona, Bóta Emíliának és Bihal Edinának Vivien, Szervári Lászlóknak és Justin Mária Magdolnának Mária Magdolna, Nagy Lászlóknak és Szentkereszt Ildikónak Katalin, Fekete Csaba Ferencnek és Simon Angéla Katalinnak Dénes, Belke Sándornak és Bánhegyi Andorjának Krisztián, Fazekas Balázsnak és Dávid Katalinnak Szabina, Gáll Ferencnek és Hegedüs Ágotának Orsolya, Baranyi Jánosnak és Kiss Már-

tnak Diána, Soós Istvánnak és Zelei Mária Magdolnának David, Bullás Lászlóknak és Tóth Katalinnak Katinka, Vitális Imrénének és Hidasi Mártának Robert Imre nevű gyermeke született.

HALÁLOZÁS

Makra Mihály, Abraham Jánosné Dudás Erzsébet, Ilovai Emánuel János, Sipos István, Török Antalné Kötögányi Erzsébet, Takács István András, Komáromi Mihályné Sziládi Erzsébet Julianna, Szűcs Béla, Márta Istvánné Szűcs Mária Magdolna, Kovács Ferenc, Varga Károly, Fehér Piroška, Kovács Jánosné Laczkó Mária, Veszeli-nov Sándorné Lúczó Julianna, Mózes István, Kocsanyi Jenő Lajos, Acs Jánosné Vörös Erzsébet, Benkő László, Beckler Ferenc, Pap Sándor, Földes Sándor, Balogh Sándor, Horváth József, Borbély János, Fejér Jánosné Varga Julianna, Ottó László Márton, Csákányi Györgyné Horváth Etelka, Mándoki Jánosné Virág Erzsébet, Tóth Mihályné Csányi Erzsébet, Németh Géza, Szörényi Zoltánné Kószó Róza Erzsébet, Csaba Jánosné Haska Éva, Borkányi Sándor, Borkányi József, Komerska Jánosné Bódi Etelka Ilona, Petrás Gyula Péter, Haller Sándor, Barna József, Nagy Ferenc, Rutai György, Farkas László, Mosoni Pálné Sándor Erzsébet, Király Lajosné Szécsi Julianna meghaltak.

Mi? Hol? Mikor?

1988. JÚLIUS 19., KEDD — NEVNAP: EMILIA
A Nap kel 5 óra 6 perccor, és nyugszik 20 óra 35 perccor.
A Hold kel 10 óra 40 perccor, és nyugszik 22 óra 49 perccor.
VIZÁLLÁS
A Tisza vizállása Szegednél hétfőn plusz 97 cm (áradó).
(23,4 Celsius-fok).

KILENCVEN ÉVE
született Herbert Marcuse (1898—1979) német születésű amerikai szociológus és filozófus, az un. frankfurti iskola egyik megalapítója.

MOZIK:
Vörös Csillag: délelőtt 10 órakor: Rövidzárlet (színes, m. b. amerikai filmvígjáték. III. helyár!) fél 4 órakor: Sárga Haj és az Arany Erőd (színes, m. b. amerikai film, III. helyár!) háromnegyed 6 órakor: Zsivago doktor, I-II. rész (színes amerikai film, III. dupla helyár!).
Fáklya: fél 3 és háromnegyed 5 órakor: Krokodil Dumdec (színes ausztrál filmvígjáték. IV. helyár!) 7 órakor: A bosszú színe (színes, m. b. brazil film.).
Szabadság: 3. negyed 6 és fél 8 órakor: Rövidzárlet (színes, m. b. amerikai filmvígjáték. III. helyár!).
Filmteka: fél 6 órakor: Márványember, I-II. rész (levegél film).
Kiskőrössi halászsárdó: (videomoz) délután 4 és este 8 órakor: Könyörtelenek (színes olasz kalandfilm).
Kiskőrössi halászsárdó, kert: este 10 órakor: Vang Vu, a Kung-fu hőse (színes kínai kung-fu film. IV. helyár!).
Kertmoozi: este 7 órakor: A szakasz (színes amerikai film. IV. helyár!).
Kék Csillag étterem: este 8 órakor: Madragóra (színes olasz-francia vígjáték).
Eva presszó: este fél 9 órakor: Rablás (színes amerikai krimi).

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR
Klauzál tér 3, szám (13/57). Este 8 órától reggel 7 óráig. Csak sürgős esetben!

BALESETI, SEBÉSZETI ÉS UROLOGIAI FELVÉTELI ÜGYELET
Ma a balesett szünetelt személyeket a II. kórház (Tolbuhin sgt. 57.) veszi fel, sebészeti felvételi ügyelet az I. Sz. Sebészeti Klinika (Pécsi u. 4.), urológiai felvételi ügyelet a II. kórház tart.

A balesett szünetelt gyermekeket a kórház baleseti sebészeti osztályán az egyéb sebészeti gyermekbetegeket a sebészeti klinikán látják el.

ÉJSZAKAI ORVOSI ÜGYELET
Este 7 órától reggel 7 óráig a felölt lakosság részére: Szeged, Hunyadi János sgt. 1. sz. alatt. Telefon: 10-100.

GYERMEKORVOSI ÜGYELET
Munkanapokon 13 órától másnap reggel fél 8 óráig, szombaton, vasárnap és munkaszüneti napokon reggel fél 8 órától másnap reggel fél 8 óráig a Lenin krt. 20. sz. alatti körzeti gyermekorvosi rendelőben történik a sürgős esetek orvosi ellátása.

GYERMEK FÜL-ORR-GÉGESZETI ÜGYELET
Ma este 19 órától hoinap reggel 7 óráig az Újszegedi Gyermekkórház Szeged, Odesszal krt. 37. Telefon: 22-655.

FOGORVOSI ÜGYELET
Hétfőtől péntekig 22 órától reggel 6 óráig, szombaton reggel 7 órától hétfő reggel 7 óráig: Szeged, Zöld S. u. 1-3. Telefon: 14-642.

SOS LELKISÉGÉLY-SZOLGÁLAT
Mindennap este 7 órától reggel 7 óráig. Telefon: 11-000.

IFJÚSÁGI DRÓGTELEFON: 54-773
Hétfőn és csütörtökön délután 3 órától 6 óráig hívható.

BUDAPEST 1.
8.55: Tv-torna
9.00: Képzés
9.03: Csak gyerekeknek!
9.20: A hetedik út titka — holland filmsorozat — 3.
9.45: „Fortuna Lottósorolás”
10.00: Az aranyifjú — tv-film — (ism.)
10.50: Mozgató
11.00: Képzés
17.00: Hírek
17.05: Kuckó
17.35: Kalendárium — 1988.

BUDAPEST 2.
18.20: Három nap tv-műsora
18.35: Tv-torna
18.40: Nils Holgersson csodálatos utazása a vadudakkal
19.05: Esti mese
19.30: Hírado
20.05: Eltűnt otthonról — angol tv-filmsorozat — 3.
20.55: Studió '88
21.40: Meditáció — dok.-film
22.45: Hírado 3.

BUDAPEST 2.
17.45: Képzés
17.50: Hírek román nyelven
17.55: Vitéz László és a többiek — (ism.)
18.35: Alpok-Adria magazin
19.05: A megtalált paradicsom — (ism.)
20.00: Képzés
20.05: Pódium — Kiss Mari műsora — (ism.)
20.45: A pápok a rovarvilág ragadozó — finn ismeretterjesztő rövidfilm
21.10: Hírado 2.
21.30: Interpop '88 — nemzetközi dalverseny — I. elődöntő
22.50: Képzés

BELGRÁD 1.
17.40: Hírado
18.00: Körzeti híradó
18.30: Sikerlista helyett
19.15: Rajzfilm
19.30: Hírado
20.05: Örömök és bánatok — spanyol tv-film
21.05: Studióbeszélgetés
22.05: Hírado
22.25: Hírek
22.30: Éjszakai műsor

BELGRÁD 2.
18.30: Belgrádi műsor.
19.30: Hírado
20.00: Komoly zene
20.55: Színházi közvetítés
23.00: Művelődési műsor

ÚJVIDEK
17.40: Hírado
18.00: Bemutató
18.30: Ruszin nyelvű műsor
19.00: Ma
19.15: Rajzfilm
19.30: Hírado magyarul
20.05: Örömök és bánatok
21.00: Hírado
21.15: Film

Rádió

KOSSUTH
8.20: Hogy tetszik lenni?
9.00: Napközben
11.00: Népek között
11.30: A Pickwick Klub — Charles Dickens regénye
12.45: Világhírlap
13.00: Klasszikusok délidőben
14.10: Magyarán szólva
14.30: Dzsesszmelodikák
15.00: Kapcsoljuk a szegedi körzeti stúdiót...
15.20: Éneklő ifjúság
15.35: Magyar művészek operafelvételeiből
16.05: Szívesen hallgattuk
17.01: Tér — idő
17.30: Beszélni nehéz
17.45: A Szabó család
19.15: Az Ifjúsági Rádió bemutatója
20.05: Kincses Veronika operet felvételeiből
20.35: „Nyári bányások”
21.05: Örökzöld dallamok
22.00: Hírvilág
22.30: Irmgard Seefried énekel
23.00: Zenekari muzsika

PETŐFI
8.05: Napraforgó
9.05: Népdalkörök pódiuma
9.40: Rivaldafényben
11.10: Térék és útravaló.
12.10: Nótacsokor
13.05: Sztroff Mihály — Verne Gyula regénye
13.35: Szív — Edmondo De Amicis regénye
14.00: Abody Béla és barátai
14.40: Szórakoztató műsor
15.15: Csúcsforgalom
17.30: Segíthetünk?
18.30: Talpalávaló
19.05: Csak fiataloknak!
20.00: Kérted — hallgathatod!
20.25: Népdalok
21.05: Az aranyzamár — Apulejus regénye
21.36: A Rock Gyermek Klubja
22.02: Zsindelyezik a kaszárnya tetejét... — 1.
— 1. Boros János és Rapcsányi László dok.-játéka
23.10: Zeneközletben a hallgató

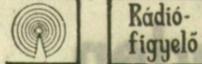
RUZSA KÖZSÉG KÖZPONTJÁBAN.
4 lakásos, hagyományos technológiájú, 2 szintes, kb. 98 m² alapterületű, OTP-beruházású,

társasházi lakás épül

1988. III. negyedévi kezdéssel.

Várható eladási ár: 1 550 000—1 600 000 Ft.
A tervek megtekintése, bővebb felvilágosítás és jelentkezés végett az OTP ruzsai fiókját kérjük felkeresni.

Mindig csak egy csap

Rádió-figyelő

Rákossy Gergelynek valamikor a hatvanas években írott, *Csak egy csap* című szatírját 1977-ben alkalmazta rádióra a rendező Varga Géza, és a dramaturg Major Anna — és újra a múlt héten pnteken este sugározta a *Rádiószínház*, a Petőfi-adón. Megismételt produkciókkal semmiféle műfajban nemigen szokás foglalkozni, a kritika ugyebár, természeténél fogva mindig az újabb produkcióra koncentrál — most az egyszer mégis kivételt kell tenni. Nem is a rádiójáték színvonala vagy a tizenegy éve készült alkotás újratemetésének időpontja — hanem a jó két évtizeddel ezelőtt elkészült alapmű tematikájának döbbenetes időállósága okán. Ugy is fogalmazhatnánk: a *Csak egy csap* — egyébként a kiváló, sajnos, újabban ritkán megszólaló író, több más művéhez hasonlóan — azért hat meglepően aktuálisnak, mert az általa felmutatott jelenség tűnik örök időkre megváltoztathatatlanul, sulyosan mozdíthatatlannak — valamiféle időtlenesség tonnányi súlyú, rendületlenül me-rev alkotmányának. A *Csak egy csap* meséje olyan, mint a Hamupipókéja vagy akár a Hamleté: örökkön-örökké

létező. Emberéletünk elemi, változtathatatlan, és változatlan lényegére rámutató, ezt bizonyító. Közép-Európában különösképpen. Arról van szó, hogy a hőnek otthon a fürdőszobában elromlik a csapja és ezután semmi más nem történik, mint, hogy délelőtt tizenegytől este tízig... vagy már sejtik is a folytatást? Igaz, végtére egyetlen olvasó sem tegnap ebredt tudatra itt a Duna-Tisza táján: igen, vagyis hát útra kelvén, csapatot keresne a mű főszereplője, kezdve persze ott, ahol a balga halandó naivitásában az efféléit föllelheti, az a boltban. Ami pedig innen, ettől a ponttól kezdve a szatírban (és az életben) történik — már nem egyéb, mint a totális hiány embert torzító természetrajzának a világ e fértályán oly ismerős foglalat. A csapkeresés vetülete aztán kiterjed a fővárosra (kisebb mértékben természetesen a többi hazai városra is — mindinkább — jellemző) ügyeskedés-mechanizmusok egész rendszerére. A következők, gondolom, már pláne sejtethetők, legvégül aztán persze hogy lesz csap, de ez már igazából nem is érdekes, ha végigol-

vastuk vagy végighallgattuk a művet, és jobban utána-gondolunk.

Mert bizony, írjunk hatvanas, hetvenes, vagy akár nyolcvanas éveket: mindig van egy csap. Csak egy csap, semmi több — és ami emögött toryosul, tódul, majdnem mindent elárasztani látszik: az is van. Váltig. Furcsa, de egyben némi-képp megnyugtató volt ismét hallani a hatvanas években készült írás, hetvenes évekbeli rádióváltozatát, a nyolcvanas évek végén. Lám-lám, ily sajátosságosan is értelmezhető mifelénk a halhatatlanság — szólhat a tematikának éppúgy, mint valaha szegény jó Juhász Gyulánál a szeretett női lénynek. A csap, a „csak egy csap”, miként Anna, örök. Aggodalomra semmi ok: a rádió időről-időre jelen van, rögzít, a felvétel pedig újra lejátszható, bármikor. Feltehetően majd 1998-ban is. Ha netán (isten ments!) mégsem, őszintén kívánom: az újabb ismerés hiányának egészen más legyen az oka, mint „csak egy magnószalag” vagy hangtechnikai berendezés. Mert mit lehet tudni? Végtére fejlődés is van a világon nem?

Domonkos László

Macskák

Képernyő

Amióta a legévezetesebb tévékritikákat író kolléga kivette a tollát valamely *maró* anyagból és teljesen „szabályos” műkritikaként adja el opuszait, vagyis lemondott a direkt kicsinalásról, mert valószínűleg bele-fáradt, látván, hogy a tingli-tangli, a cirkalmas bővli, meg a kőkemény ostobaság ugyanúgy árad a dobozból, mint eladdig, s nem lehet a falra a borsózt egy műtészé-életen át, mióta tehát szeli-den leül és megfontolt szavakkal műelemet, amitől nyilvánvalóan föllál a szór a tévés alkotók hátán és kiütéseket kapnak, mert annyira világos, hogy egyikük szellemi fogyatékossága hajazza a másikat, nos, ettől-e, avagy mástól, lényeg, hogy az ember lassan arról sem tud igaziból szabályos mű-elemzés kanyarítani, ami pedig — becs' szó — megérdemelné.

Itt van — volt, vasárnap este — a *Füst Milán centenáriuma* szépen, gondolat megcsinált műsor, az volt a címe, hogy „*Ez mind én voltam egykor.*” De ki hiszi már el, ha azt mondom, ez a versekből, önvallomásokból, archív hangfelvételekből, Kassák-esszéből, napló-részletekből, egyebekből válogatott összeállítás jól volt válogatva, az előadók kellő tisztelettel felkészültek, és talán csak a stúdióbeli kullisszák világával volt némi baj, meg a fényképezésükkel, merthogy túl fátyolosra, mesterkéltre, finomkodóra sikerültek.

Micsoda betegség! Azt kell hinnem, nem vagyok egyedül, akinek a szép emlékműsört szemlélvén minduntalan egyéb, bár Füst Milánnal kapcsolatos képeket kellett újra és újra kikérgetnie „*lelki szemeiből*”. Egy könnyben láttam ezeket a képeket, Füst Milánék budai, Hankóczy utcai házáról (villájáról) készült felvételek voltak, külsős és szobabelső. A nappali, meg a dolgozószoba részletei, Füst Miláné Helfer Erzsébet fiatalkori arcképe és időskori aláírása — nyilván valamelyik kérvényéről vagy az ik-szedik beadványáról. Mivel-hogy a nagypolgári Helfer család tagja, a nagy író öz-

vegye, 1987. március 21-én bekövetkezett haláláig kérvényekkel és beadványokkal ostromolta a legkülönbébb hatóságokat és hivatalokat, abból a célból, hogy a Füst-Helfer-lakást teljes (gyönyörű és gazdag) berendezésével és a teljes Füst-hagyatékát együtt megmentse az utókorunk — alkotóház formájában, ahol műfordítók dolgozhatnak a magyar és a világirodalom javára, és az általa tett alapítványból finanszírozva. Ehhez képest az illető könyv arról szól (a többi között), hogy a budai villát miként utalták ki, majd a *168 óra* című rádióműsor riportjának hatására e kiutalást miként vonták vissza — kinek? kitől? Egy nagyon magasról érkezett lakáscsere-igénylő értelmiségi állampolgár az illető, valamint nevelőapá, sőt, *távnivelőapá*, merthogy különböző tartózkodnak a neveltjei, valamint meg kell tőle kérdezni, hogy nyilvánosságra hozható-e a neve. Eme tudnivalókat a könyvből másoltam ide, a könyv stílusának érzékelte végett, amely stílustól bizonyára éppúgy kiütéseket kapnak egynemély hivatalokban, mint font meg nem nevezett hetilapíró „szabályos” műkritikáitól a tévében. Széles e hazában sokan tudják már az illető, a *lakáscsere-igénylő értelmiségi állampolgár* nevét. (Dr. Fodor István), és ismerik mindazokat az értelmiségi munkahelyeket, ahol szép ívű

pályája során dolgozott, úgymint DIVSZ, Tájékoztatói Hivatal, a KGST moszkvai magyar szekciója, Magyar Média, egy impex, német érdekelttség. Csupa vezető beosztás, úgymint a Magyarország Szépe elnevezésű, drámai végkéifjeltű verseny menedzsere — és lakáscsereüggyintézőbajnok.

A rekordidő alatt megírt és megjelentetett könyv (A *tolvajkulcs*) szerzői, *Gazsó L. Ferenc* és *Zelei Miklós* újságírók (utóbbi, mondjuk meg úgy, ahogy van, szegedi költő-költő). Igaziból az *alapítványok* ügyeit akarták megírni, ám ezen ügyek göngyöltése során egy csomó macskával találkoztak. „*Hol a felelős? Mire csattan az egérfogó, ott szalad a sajtó. Nincs megállás, háta mögött a kifosztott egérfogó csattogása. A mesében. A valóságban selejt egérfogók csöndjében hatol előre. Egyre lassabban és lassabban, mert sok már a sajtó, vállát nagy teher nyomja. Még jó, hogy az egérfogók rosszak. Megáll, megtörli homlokát, szürke bundáscájában — milyen fényes! — elgyönyörködik. Hiszen itt pihenni is lehet! Hol van már a sajtra sóvár kiséger ébersége?! Visszanéz a pályára. Összegez. Miért is futok? Hisz én macska vagyok! És jött a macska.*”

Pfuj! Beteg dolog egy főhajtásos centenáriumon macskákkal foglalkozni — nemde?

Sulyok Erzsébet

Segítségét vár az Otthon-teremtők Egyesülete

Az Otthonteremtők Országos Egyesülete az állami gondozásból kikerültek, valamint a 30 év alatti, hátrányos helyzetű fiatalok lakáshoz jutását oly módon kívánja segíteni, hogy számukra átmeneti otthon-hálózatot épít ki. A szervezet jelenleg nem rendelkezik alapítókéval, ezért az MNB 536-4178 számú csekken, illetve a Budapest 100, Pf. 205, 1476 címen szívesen fo-

gad pénzadományokat, valamint az átmeneti otthonok kialakítására alkalmas lakásokra, béepíthető telkekre vonatkozó felajánlásokat. Keresnek olyan helyiséget is, amelyben kialakíthatják az egyesület központját, irodáját, Várják azoknak a jelentkezését, akik egyetértelnek az egyesület céljaival, s részt kívánnak venni munkájában. (MTI)

A TIT 25. Pedagógiai Nyári Egyetemének előadásai a Szegedi Biológiai Központban, délelőtt fél 9-től.

A magyar cserkészlet története. Kiállítás a Fekete-házban (Somozyi utca 13.).

Állandó kiállítások: Móra Ferenc Múzeum (Roosevelt tér 1/3.): Csongrád megyei parasztbútorok és népviseletek; Lucs-képgyűjtemény; Móra-emlékszoba. Kass Galéria (Vár utca 7.): Kass János grafikái. Vármúzeum (Móra-park): Szeged múltja, jelene és jövője. Fekete-ház: Vihart aratva — Csongrád megye munkásságának élete és harcái 1867–1945; Buday György élete és munkássága.

Varga Mátyás színház-történeti gyűjteménye (Bécsi körút 11.).

Jelmezén átsüt az indulat

Különös ember Nagy Anikó. Lendülettel átsöpör a színen, hajlik, akár tenger-áramban a hínár, hangjában mintha selyemkendők lobog-nának, jelmezén átsüt a szerelmes indulat. Ilyennek fedeztük föl a Nyomorultat Eponine-jeként, s A bestia címszerepében is hasonlót — vagy talán fergetegesebbet — várhatunk. Nagy Anikó mozgásából árad a bárszoros romantika, olyan teremtés, akibe ötven méter-ről is bele lehet szeretni.

Az újságírói hivatás kegye: itt ülök mellette az öltözőben. Minden mozzanaton, apró körülményen érződik, hogy most ő a legfontosabb. Csak fél órára uerott haza, s máris az érdeklődőtől, várakozóktól zsúfolt a szűk folyosó: fodrász, ügyelő, szabó, tévéstáb vár rá. Meleg van még a lámpáktól, meg *Olajos Csongor* kérdéseitől. A rendező, *Sik Ferenc* azt mondta, ilyen szerepbe, ahol gyors egymásutánban négy személyiséget, alapmagatartást kell formálni, szóval ilyen nehéz színészi feladatba — örültek már bele.

— Nem félsz ettől?

— Nem, mert a próbákon már kialakult, hogy mit, mikor és hogyan kell csinálnom. Ha nem játszom a színpadon, akkor is akcióban vagyok, így örülök is annak, hogy nincs időm izgulni. Mindent egybevetve a koncepciót jelenlét a fontos, és ezt már a próbákon is át tudom élni.

— Pillanatok alatt kell váltanod, úgy érzem, ele-

gendő egyetlen hiba és össze-zavarodsz.

— Olyan nem történhet meg, annyira kötődök mindenhez, zenéhez, mozgáshoz, színésztsákhhoz. Rádásul december óta próbálok ezt a szerepet, ha nem is a színpadon. De a zene a véremben van.

— Igényeltt különösebb föl-készülést ez a történelmi rockopera?

— Maga a történet fikтив. *Csamer Géza* találta ki. Valójában egy koncepció per-tánu lehetnek a nézők, az időket is átlépő tanulságokkal.

— Akkor viszont a koncepció per-kellett beleszippantanod.

— Azt tudom, hogy mi a koncepció per-lyévege. De itt nem ez a fontos, ha-

nem az, hogyan látok egy embert, aki szentül hisz igazában, büszkén vállalja a hitét, a vallását. A halált is azért kéri, mert képtelen tovább együttélni bemocskolt nevével.

— *Neked való, romantikus szerep ez?*

— Ha jól megnézzük: igen. Hisz szélsőségeket kell játszani, és a helyzetek is igencsak szélsőségesek. Sok feszültség, érzés, indulat az össze a színpadon.

— *Ezek szerint ön-magad lehetsz.*

— Teljesen. Az a jó, hogy Zsorka, a színésznő is én vagyok, így szélesen sodró érzéseket szó-laltathatok meg. Az ember a civil életben számtalan dolgot kénytelen elfojtani, parancsol-nunk kell az agresszióknak. Mindig, mindenhol hat ránk a „viselkedni!” előírása. A színpadon viszont minden-féle örülemet vállalhatom, kiélhetem az indulataimat. A színháznak így csodálatosan szép lehetőség jut arra, hogy teljes életet élhessen.

— *Amikor ezt mondod, biztosan Eponine-re is gondolsz.*

— Természetesen, hisz ez a szerep áll maig legközelebb a szívemhez, és még most is nagyon boldog vagyok, hogy játszhatom. Erdekes, hogy többen megkérdezték: az életben is képes volnék meghalni Mariu-sért... Hát erre nem tudnék választ adni. De Eponine ajándék, ez biztos.

— *És A bestia is ajándék?*

— Remélem, hogy az lesz.

D. I.

Egy nagy ember a tömegből

Nagy Zoltánt, a kitűnő, ám képzés nélküli szín-művészt még soha sehol nem láttam rossznak. Amikor két méterével megjele-nik, s kikerülődő a szemöldök-fát, a kocsmajótban kissé lehajítja a fejét, nem lehet máshová nézni. Szemében mindig ugyanaz az őszinte figyelem. Talán ennek köszönhető, hogy ugyanúgy formálja testével Becket Tamás püspököt, mint az Adáshiba mackóba bújó prolját. Mégis igazából, számomra akkor vált közelivé, amikor vissza-visszajárva az egyetemi klubba, majd fogadott költő-nemzedékével korosodva a művelődési házakba, *Baka, Zalán, Gézi*, és a többiek verseit mondta.

Mit is kérdezhettem volna, amikor szemerkélő esőben. A *bestia* komor díszlet-ai között megtaláltam:

— *Hogy vagy?*

— Hogy is? Nem tudom, hogy hány kiló vagyok — mondta nyűgösen és én azonnal tudtam, hogy nem fogyókúráról van szó.

— *Miért, min élsz?*

— Tudod, negyvenötön túl zsiros kenyéren és lila hagamán élni nem tesz jól. Az ember öregszik, és egyre jobban beagondol abba, hogy mit nem tud. Lehet, hogy amatőr koromban jobban tudtam, hogy milyen a jó színész.

— *Te Szegednek úgy maradtál meg, mint jó színész. És jelenség is voltál.*

Vidámabban folytatjuk. Igaz, közben a fröccs is megérkezett a Fesztivál teraszán.

— *Annak idején Újszegeden laktam. Első dolgom volt most bemenni a Vak-egérbé, és mindenki a helyén volt. Ugyanott ültek a régiek, s le se telepedtem, már hallottam is: „a Zolika fröccsöt iszik.” Az ABC-ben a hentes azt mondta, régen járt nálunk. Pedig azt gondolnánk, hat év, nagy idő.*

— *Hogy élsz odajönt?*

— Dolgozom, de a villamoson még mindig összeszorul a gyomrom. Nem bírom azt a tömeget.

— *De a hangod változatlanul népszerű.*

I. D.

SPORT

Atlétika

Visnyei Márta ezüst- és bronzérme

Miskolcon az atléták országos bajnokságán kitűnően szerepelt a Szegedi VSE atlétanője Visnyei Márta, aki egyéni csúcsokat futva, első osztályú eredményekkel ezüst- és bronzérmet nyert. **Eredményei:** 5 ezer m: ... 2. Visnyei 16:02,7. 3 ezer m: ... 3. Visnyei 9:11,9. Edzője: Antal Andor.

Cselgáncs

Szilágyi Csaba második

Miskolcon rendezték meg a junior cselgáncsozók országos rangsorversenyét, melyen a 60 kg-os súlycsoportban Fűrész István tanítványa, Szilágyi Csaba (Szeged SC) második helyezést ért el.

Totó-nyeremények

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a 29. heti totónyeremények — az illeték levonása után — a következők:

13 plusz 1 és 13 találatos szelvény nem volt.

12 találatos szelvény 23 darab, nyereményük egyenként 529 152 forint.

11 találatos szelvény 465 darab, nyereményük egyenként 10 469 forint.

10 találatos szelvény 5574 darab, nyereményük egyenként 1310 forint.

A közölt adatok nem véglegesek.

MHSZ lövészverseny

A honvédelmi szövetség megalakulásának 40. évfordulója alkalmából Barátság kupa címmel lövészversenyt rendezett az elmúlt hét végén a szegedi textilművek és a mórhalmi MHSZ honvédelmi klub a textilészek légfegyveres lötéren. Az első helyet Császár Attila (textil) szerezte meg Lázár Pál (Mórhalom) előtt, míg harmadik Harangzó László (textil) lett. Az augusztusi „visszavágón” Mórhalom látja vendégül a lövészeket.

Úszótanfolyam

A Szegedi Tömegsport Egyesület úszótanfolyamot szervez gyerekek részére július 25-étől. A kéthetes tanfolyam hétköznap este 6 órától negyed 8-ig lesz a Sportuszodában. Jelentkezni lehet az egyesület irodájában délutánonként 14—18 óra között.

A következő felnőtt úszótanfolyam július 22-én pénteken indul. Jelentkezni az egyesület irodájában lehet.

Csütörtökön és pénteken

NDK-beli ellenfelekkel játszik a Szeged SC

A Szeged SC NB II-es labdarúgócsapata befejezte napközis rendszerű felkészülését az őszi bajnoki szezonra. Következik a formába hozó időszak, melynek első állomásaként július 21-én, csütörtökön délután 5 órakor a Tisza-parti stadionban az NDK-beli BSG Chemiel Leipzig gárdájával játszanak előkészületi mérkőzést. Másnap, pénteken délután 5 órakor ugyancsak a Tisza-parton az első ligás NDK-beli Cottbus lesz az ellenfél. A csapat szombaton délután Drezdába, nemzetközi tornára utazik, ahol két NDK-beli, egy-egy holland, csehszlovák, magyar csapat, valamint a marokkói válogatott alkotja a mezőnyt. Drezdából a szegediek egy

mérkőzésre átrándulnak a most első ligába felkerült Zwickauhoz is. A Szeged SC előreláthatóan augusztus 2-án érkezik haza.

Zádori Gyula technikai vezető elmondta, hogy augusztus 3-4-én Szegeden négy csapat — FK Novi Sad, Békéscsabai Előre Spartacus, Metripod SE, Szeged SC részvételével Hági Kupa tornát rendeznek. Megtudtuk, hogy Deák Ferenc Oroszházára igazolt, Kanalas Csaba és Tóth Zoltán viszont leszerelt és újból a Szeged SC játékosai. Az egyesület vezetése több labdarúgóval, köztük a pécsi Udvardi Zoltánnal és egy jugoszláv balszélsővel is tárgyal.

B. L.

A tehetséget nem csak felfedezni kell...

A korábbi években ha egy dunántúli NB I-es labdarúgócsapat tehetség híjában volt, csak Szegedre vagy K'stelekre látogatott, és máris egy fél autóbusznyi serdülővel tért haza. Különösen a Videotonnak volt kedvelt vadászterülete Csongrád megye, de a fővárosi csapatok játékoskerzei is szívesen megfordultak itt. Tehát mindez azt bizonyítja, hogy nemcsak 1985-ben „jött össze” a Szeged SC-nél egy nagyon tehetséges, többen korosztályuk országos válogatottjába is bekerültek — fiatal gárda, hanem már hosszú ideje rendszeresen dolgoznak a napfény városában, s itt, Csongrád megyében az utánpótlás-edzők. Úgy tűnt, hogy 1986 változást hoz a Tisza partján a tehetséggondozásban. Sárosi László edző zászlóaljára a fiatalost tüzte, ugyanígy Majorban, Hegyeshalmiban, Kisistókban, Kanalasban és sorolhatnánk tovább a neveket a jövő szegedi NB I-es csapatának tagjait látta. Sárosi edző talpa alá idő előtt útilaput kötöttek. A fiatalok egy része a vezetés szerint nem tudta felvenni az NB II. ritmusát, s egyre többen kerültek távol a kezdő csapatól. Pataki Tamás vezető edző nyíltan hirdette: módosítani kellett elődje fiatalítási programját. A miérett a következőket mondta a szegediek mestere:

— Kezdeném azzal, hogy Kecskeméten korábban soha annyi fiatal nem játszott, mint edzőségem idején. Ennek bizonyosságul csak egyetlen nevet említenék, amelyet ma már az egész honi labdarúgásban ismernek, ez pedig a nagyon tehetséges Czéh. Mindig szívesen viseltem a tehetségek sorsát, hiszen volt klubomban, Szegeden, hosszú ideig utánpótlás-vezető voltam. Örömmel hallottam a vezetőktől — egy évvel ezelőtt, amikor tárgyaltunk —, hogy egy fél csapatra való fiatal közül válogathatók. De rövid idő alatt rájöttem, hogy ők csak a sikert, s nem a munkát akarják. Nem a labdarúgással, hanem a szórakozással, az üzlettel foglalkoznak. Példákkal is tudok szolgálni: Major, Nagylak, Wéber abban fogadott — ez még tavaly történt —, hogy melyikük mer a harmadik emeletről az összekötőzött lepedőn leereszkedni. Nagylaki kezdte, s a járdára zuhant, még ma is csak botlalt tud járni. Majornak a tavaszi idény elején biza-

mat szavaztam. A Diósgyőr ellen játszani akartam, de ő a mérkőzés előtt hajnalig a Tisza Szállóban szórakozott. Vagy a 19 éves Magyar Józsefet egy hétfői foglalkozásra rendeltem ki a pályára, erre azt válaszolta: „neki is jár a szabadnap”. Máskor meg sérült volt, s 9 órára kellett a klinikán megjeleneni, de ő túl korainak találta az időpontot. Kovács Tibort és Pikó Lászlót edzésről kellett tiszteletlen magatartás miatt elzavarni. Az előbbi például Szalay István pályaedzőnek azt vágta a fejéhez, hogy ő nem hajlandó túlorázni, mert már negyven percet játszott a többiekkel. Említhetném Kisistók nevét, aki szintén elég sok gondot adott magatartása miatt a vezetőknek. Velük szembe mindössze Sahin Dezsőt tudom állítani, aki szorgalmas, tiszteletudó, igyekvő.

A múlt kisértetiesen ismétli önmagát. Most ismét egy nagyon tehetséges ifjúsági gárda. Portörő Gábor edző tanítványai sikert sikerre halmoztak. Az még teljesen nyitott kérdés, vajon ők is az elődek sorsára jutnak, vagy megalapozzák a megyeszékhely csapatának NB I-be kerülését. Mindenestre jövőjük elsősorban rajtuk múlik, de — s ezzel nem akarjuk a felelősséget levenni a vállukról — a sorsukat irányító fizetett és társadalmi munkás sportvezetők, edzők, szurkolók tehetséggondozó felelőssége sem elhanyagolható. Remélve, okulva a múlt tanulságaiból, a Tisza-parti klub vezetése végre vigyáznia fog saját érteikre...

Süli József

Kiprich előszerződése a Leccéhez

Röviddel azután, hogy ismert lett, Vincze István (21), a Tatabányai Bányász válogatott labdarúgója az olasz első osztályú bajnokságban szereplő Leccében folytatja pályafutását, hétfőn a bányászklubban közölték: Kiprich József (25) előszerződést kötött az itáliai egyesülettel. A megállapodás szerint a Leccének elővársárlási joga van Kiprichre, aki 1989. július elsejétől három évig lenne a klub tag-

Kézilabda Fesztivál Kupa

Szupermezőny Szegeden

A zárónap előtt: Magyarország—Jugoszlávia

A Tisza Volán SC július 29—30—31-én rendezte meg az újszegedi Sportcsarnokban nemzetközi Fesztivál Kupa férfi kézilabdatornát, melyen szupercsapatok küzdenek a helyezésekért. A rendezők jelesül, már a csoportbeosztást és a sorsolást is megtartották. Ezek szerint az A csoport: VÁEV Bramac, Debreceni Dózsa, SC Leipzig. B csoport: Pécsi MSC, Bp. Honvéd, Tisza Volán. És íme a program: **Július 29., péntek:** Debrecen—VÁEV Bramac, 16. **Tisza Volán—Pécsi MSC, 18. Július 30., szombat:** VÁEV Bramac—SC Leipzig, 9. Bp. Honvéd—Pécsi MSC, 11. A délutáni program: Debrecen—SC Leipzig, 14. Tisza Volán—Bp. Honvéd, 16. Ezután kerül sorra az igazi sportcsemegét ígérő világjainoki arany- és ezüstérmes válogatott összecsapása, a magyar—jugoszláv találkozó 18

órától. A válogatott mérkőzésre július 21-én, csütörtökön kezdik meg elővételben is árulni a belépőjegyeket, mégpedig a Volántours Bajcsy-Zsilinszky utcai irodájában, az Ipari Vásáron és a

Szeged Nagyruház Multi-tours kirendeltségén. A nemzetközi torna zárónapján, július 31-én, vasárnap reggel fél 9-től délután fél 1-ig játsszák a helyosztókat.

Horgászverseny

Második a Démász

Második alkalommal rendezték meg a „Vasas” Országos Horgászversenyt, ezúttal Szegeden, az akkori holtágban („Szunyogos”). A háromnapos rendezvény pénteken délután ünnepélyes megnyitóval kezdődött. Szombaton reggel a kisorsolt horgász helyek elfoglalása után a 31 csapat 124 versenyzője puskalövés hangjára kezdte el a versenyt. A versenyzők között három hölgy is volt! A háromórás verseny eredménye: a leg-

nagyobb halat (765 gramm) Zsuga László (Tungsram-Hajdúnánás), a legtöbb halat (113 db) Gabnai János (Démász-Szeged) fogta. Csapatban a Tungsram-Hajdúnánás lett az első, második a Démász-Szeged és harmadik helyen a Gagarin Hőerőmű csapata végzett. A délutáni halászléféőzőversenyt a Videoton-Székesfehérvár csapata nyerte meg a Démász-Szeged előtt, harmadik lett a Paksi Atomerőmű csapata. **Balogh József**

A megyei II. osztály őszi idényének sorsolása

1. VIII. 13-án 17.00: Mindszent—Alsóváros, Húsos—Szatymaz. VIII. 14-én: Algyó—Asóthalom, Csanytelek—Szegevár, Postás—UTC, Eperjes—Székkutas, Földeák—Üllés, Csanádpalota—Zákányszék. 2. Augustus 20-án, 17.00: Székkutas—Postás, UTC—Csanytelek, Alsóváros—Húsos. 21-én: Szatymaz—Csanádpalota, Zákányszék—Földeák, Üllés—Eperjes, Szegevár—Algyó, Asóthalom—Mindszent. 3. Augustus 27-én, 17.00: Mindszent—Szegevár, Alsóváros—Asóthalom. 28-án: Algyó—UTC, Csanytelek—Székkutas, Postás—Üllés, Eperjes—Zákányszék, Földeák—Szatymaz, Csanádpalota—Húsos. 4. Szeptember 3-án, 16.30: Húsos—Földeák, Székkutas—Algyó, UTC—Mindszent. 4-én: Szatymaz—Eperjes, Zákányszék—Postás, Üllés—Csanytelek, Csanádpalota—Alsóváros, Szegevár—Asóthalom. 5. Szeptember 10-én, 16.30: Mindszent—Székkutas, Alsóváros—Szegevár. 11-én: Algyó—Üllés, Csanytelek—Zákányszék, Postás—Szatymaz, Eperjes—Húsos, Földeák—Csanádpalota, Asóthalom—UTC. 6. Szeptember 17-én, 16.00: Húsos—Postás, Székkutas—Asóthalom. 18-án: Földeák—Alsóváros, Csanádpalota—Eperjes, Szatymaz—Csanytelek, Zákányszék—Algyó, Üllés—Mindszent, UTC—Szegevár. 7. Szeptember 24-én, 15.30: Mindszent—Zákányszék, Alsóváros—UTC. 25-én, 14.30: Algyó—Szatymaz, Csanytelek—Húsos, Postás—Csanádpalota, Eperjes—Földeák, Szegevár—Székkutas, Asóthalom—Üllés. 8. Október 1-jén, 14.00 órakor: Húsos—Algyó, Székkutas—UTC. 2-án: Eperjes—Alsóváros, Földeák—Postás, Csanádpalota—Csanytelek, Szatymaz—Mindszent, Zákányszék—Asóthalom, Üllés—Szegevár. 9. Október 8-án, 14.00 órakor: Mindszent—Húsos, UTC—Üllés, Alsóváros—Székkutas. 9-én: Algyó—Csanádpalota, Csanytelek—Földeák, Postás—Eperjes, Szegevár—Zákányszék, Asóthalom—Szatymaz. 10. Október 15-én, 13.30: Húsos—Apátfalva. 16-án: Postás—Alsóváros, Eperjes—Csanytelek, Földeák—Algyó, Csanádpalota—Mindszent, Szatymaz—Szegevár, Zákányszék—UTC, Üllés—Székkutas. 11. Október 22-én, 13.30: Mindszent—Földeák, Székkutas—Zákányszék, UTC—Szatymaz, Alsóváros—Üllés. 23-án: Algyó—Eperjes, Csanytelek—Postás,

Szegevár—Húsos, Asóthalom—Csanádpalota. 12. Október 29-én, 13.30: Húsos—UTC. 30-án: Csanytelek—Alsóváros, Postás—Algyó, Eperjes—Mindszent, Földeák—Asóthalom, Csanádpalota—Szegevár, Szatymaz—Székkutas, Zákányszék—Üllés. 13. November 5-én, 13.00: Mindszent—Postás, Székkutas—Húsos, UTC—Csanádpalota, Alsóváros—Zákányszék. 6-án: Algyó—Csanytelek, Üllés—Szatymaz, Szegevár—Földeák, Asóthalom—Eperjes. 14. November 12-én, 13.00: Húsos—Üllés. 13-án: Algyó—Alsóváros, Csanytelek—Mindszent, Postás—Asóthalom, Eperjes—Szegevár, Földeák—UTC, Csanádpalota—Székkutas, Szatymaz—Zákányszék. 15. November 19-én, 13.00: Mindszent—Algyó, Székkutas—Földeák, UTC—Eperjes, Alsóváros—Szatymaz. 20-án: Zákányszék—Húsos, Üllés—Csanádpalota, Szegevár—Postás, Asóthalom—Csanytelek. 16. November 26-án, 13.00: Alsóváros—Mindszent, UTC—

Postás, Székkutas—Eperjes. 27-én: Asóthalom—Algyó, Szegevár—Csanytelek, Üllés—Földeák, Zákányszék—Csanádpalota, Szatymaz—Húsos. 17. December 3-án, 13.00: Mindszent—Asóthalom, Húsos—Alsóváros. 4-én: Csanádpalota—Szatymaz, Földeák—Zákányszék, Eperjes—Üllés, Postás—Székkutas, Csanytelek—UTC, Algyó—Szegevár.

A felnett mérkőzések előtt 2 órával korábban kell az ifjúsági mérkőzéseiket megrendezni.

Közlemény

Értesítjük Szeged város lakosságát, hogy a József Attila sgt. 24. t. gimnáziumi parkoló közvilágítás kábelhálózata elkészült. A kiépített kábel a Démász július 20-ától feszültség alá helyezte. Ettől az időponttól a hálózat rongálása, érintése tilos és életveszélyes! Délép.

Szabadalmaztatott eljárásokkal

vállaljuk minden ismert technológiánál 20—30 %-kal olcsóbban, és 30—50 %-kal gyorsabban. 1. Meglévő épületek utólagos nedvesség elleni fal-szigetelését, hagyományos anyagokkal, de új eljárással. 2. 1—5. szintes, bármilyen célú épület alapozását, újszerű anyagokkal és gépesített eljárással.

Tisza Ipari Szolgáltató Kiszövetkezet, Szeged, Lenin krt. 81. Telefon: 10-322.

Márka-kupakgyűjtési akció!

50 kupak — 1 sorsjegy!

Összegyűjtött kupakjait hozza be 1988. augusztus 3—10-éig (6-án, 7-én szünnap) a következő címre:

Szeged, Fonógyári út 14., MÁRKA ÜZEM. 8 órától délután 14 óráig.

A sorsjegy húzása: 1988. aug. 12-én, Szegeden, az újszegedi szabadtéri színpadon rendezendő gálaműsorban.

Ha most nem nyert, még nyerhet a decemberi fősorsoláson, Budapesten, ahol a főnyeremény egy Dacia lesz. A nyereményjegyzéket a Délmagyarország augusztus 23-i számában közöljük.

GYŪJTSE — NYERHET!

A nyereményeket adják a pénzgazdaságok, bankkombinátok és a

PARADÉIA HÍZ.

LOTTO

CAOLA

DELKER

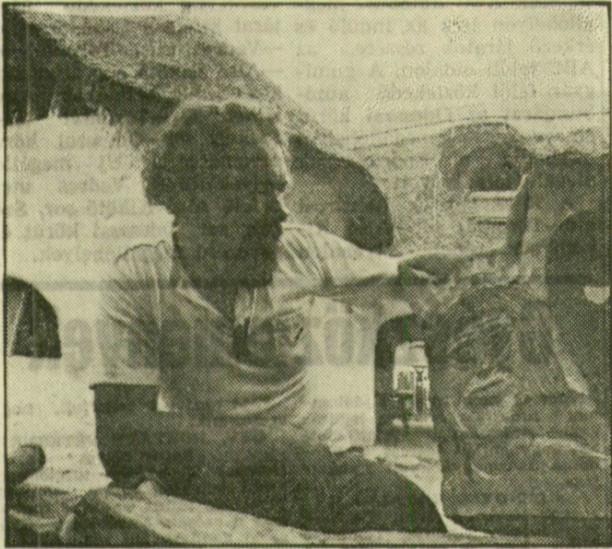
HUNGÁRIA BIZTOSÍTÓ

50 Márka

DM Röviden

A fa művésze

A fa mindenkori adottságait kihasználva, faragja szobai és kerti bútorait, valamint különleges domborműveit Géro Ferenc, a Bács-Kiskun megyei Helvéciaán élő faragó. 1971-től él saját építésű, nádfedeles tanyájában, és itt is alkotja az igen keresett berendezéseket. A művész a közeljövőben Olaszországban mutatja be alkotásait.

Lopásgátló műszer

Újfajta autólópás-gátló műszer gyártását kezdte meg az Agroinnova Gt. A szabadalmaztatott berendezés lényegében egy elektronikus zár; csupán az autóban elhelyezett rejtett kapcsolóval válik indíthatóvá a motor. A szerkezet a műszer bekötő kábelének elvágására is rövidre zár, megakadályozza a gyújtást. Mivel az autólópások száma emelkedik, csupán az Állami Biztosító tavaly 12 millió forintot fizetett ki az eltűnt autók után, az új műszer várhatóan sokak érdeklődését felkelti. Annál is inkább, mert viszonylag olcsó — ára 1000 forint alatti — s a vészjelzőkkel szemben hangtalanul őrzi a kocsit, nem veri fel az éjszaka csendjét.

A Contravol elnevezésű műszer gyártására a gazdasági társaság műhelyt rendezett be, s terméke hamarosan megjelenik az üzletekben. A Fővárosi Garázsipari Vállalat néhány szerelőt már betanított a műszer szakszerű bekötésére, de az ügyesebb autósok maguk is felszerelhetik gépkocsijukba az új lopásgátlót. A készülék iránt osztrák és jugoszláv kereskedők is érdeklődnek, s mivel hasonló műszert még sehol sem gyártanak, az Agroinnova több európai országban is bejelent a szabadalmat.

Árpatarló

Sok árpatarlót láttam az életemben — ezt az egyet, amiről most írok, nem. Már nem is árpatarló, szántás feketéllik a helyén, néhány hete azonban még fogoly-nak, fűrnek volt a menedéke. Narrátor megjelenésű barátom — a hangja akár egy érdemes rádióbemondó lehetne — mezőgépész, néha az a gyanúm, titokban versel, olyan képtelen adja elő mondandóját —, s ezzel én le is vonulok a színról:

— Öregem, az éjszakai műszaknál nincs nagyobb gyönyör szántó-vető ember számára. Már annak, aki lát és hall. Az árpatarlón az éjszaka zöreije meghittebbek, mondhatom, emberibbek, mint a napszak erőszakos, az érzékszerveket kizsigerelő zajai. Éjnek évadján magába szállhat az ember, ha akar — gondolatai akár a csillagokig is felérhetnek. Mert a táj, az kozmikus. A bokorcsoportok képzelt lényekként mozognak, a fák pedig kilövésre váró űrjárművek. Világmegváltó ötletekkel is foglalkozhatsz. Én sűrűn megteszem, Kérlek, az eredmény iránt ne érdeklődj...

Persze, tulajdonképpen nem erről akarok beszélni. Zárjuk le azzal, hogy az éjszakai műszak számomra felér a kozmikus lét e földi kivételével. Nem hiányzik nekem szörnyfilm, sem a tudományos-fantasztikus olvasmány. Bár ez utóbbi összetételből a tudományos vetületre igazán kíváncsi lennék.

Eredetileg Róka (nagy r-rel!) mamáról szerettem volna beszélni. Következzen hát a történet.

Már régen éreztem a szemem sarkában, hogy valami motoszkál a borozdában. Az éjszaka egyik törvényszerűsége, hogy semmit sem szabad elkapkodni. Aminek kell, az amúgy is bekövetkezik. Nos, az én Róka mamámmal egy fordulónál kerültem szemtől-szembe. A fényező világitotta meg, s mindketten úgy tettünk, mintha mi sem történt volna. Attól kezdve azonban sűrűbben fordultam hátra. Vadászott. A felfordított mezeiegér-fészeket dézsmálta meg, de elkapta a menekülő pockot, esetleg hörcsögöt. A fordulónál ügyesen, mondhatom okosan ki-várt. Egy-egy időre, úgy negyed órára eltűnt. A zsákmányból juttathatót a kicsinyeinek.

Másnap már várt rám. Kevés híján, virradatig együtt dolgoztunk. Nagyon sajnáltam, de akkor éjjel befejeztem az árpatarlót. Maradtam volna, de a zsebemre ment a játék, tudod, építkeztünk. Ez két éve történt.

Az idén a szomszédos táblában vetettek árpat. Le is aratták. Eltaláltad: éjszakai műszakban ugyanoda kerültem szántani. Tudod, ki várt a dülő végén, mintha mi sem történt volna? Róka mama! Bizonyos vagyok benne, hogy ugyanaz. Ez megérzés dolga. És különben is: én figyeltem a működését két éjszaka át. Azt már elhatároztam: mindent megteszek, hogy átellenben az ősszel árpat vessünk. Beszéltem a mérnökkel. Vigyorgva jelezte: már hallott a rókámról... Tesz mindenről. Lesz árpatarló is. Viszont vegyem tudomásul, fegyvertartási engedélye van...

Öregem, láthatod, bővelkedünk ragadozóknak.

Éjszaka még nem találkoztam velük. Nappal — igen. Pataki Sándor

Magyar Rádió Szeged

66,29 MHz — 94,9 MHz
Július 20., szerda

- 5.30—8.00: Alföldi hírmondó — zenés hírműsor — benne:
- 5.40: Falurádió — a Kossuth rádióból
- 6.00: Hírek, útinform, totó
- 6.15: Sport
- 6.30: Hírek, lapszemle
- 6.45: Reggeli párbeszéd — Szót kérek!
- 7.00: Hírek, tudósítások — Kossuth
- Továbbá:
- Információk Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyéből — programajánlat, időjárás-jelentés, sport — Szerkesztő: Marik István — Társ-műsorvezető: Liebmann Katalin

FORGALOM- KORLÁTOZÁS, PARKOLÁSI TILALOM

Az ifjúsági napok rendezvényeinek zavartalan lebonyolítása érdekében ideiglenes forgalomkorlátozást és parkolási tilalmat vezetnek be. Holnap, szerdán délután 5 órától vasárnap déli 12-ig a Klauzál tér gyógszertár felőli oldalán, a kijelölt várakozóhelyen nem szabad parkolni. Szintén parkolási tilalom lép életbe az Árpád téri várakozóhelyeken pénteken délután 5 órától vasárnap 12 óráig. Az Eötvös utcában az Árpád tér és a Zrínyi utca közötti szakaszon várakozási tilalmat vezetnek be. A Felső Tisza part, Háló utca és a Lenin körút közti szakaszon szombaton reggel hatól este hétig várakozási tilalom lép érvénybe. Az alsó rakpart, Arvízi emlékmű és a Felső Tisza part közötti szakaszon szombaton reggel 6-tól vasárnap szintén este 7-ig a forgalmat szüneteltetik.

Móra Ferenc Mgtsz-ben előnevelt csirke kapható 25 Ft/db egységáron, munkanapokon 7—15 óráig, szombaton 7—12 óráig. Érdeklődni: I. Üzemegység (Nívó Kisz mögött). Telefon: 61-074.

ELHUNYT GRASTYÁN ENDRE AKADÉMIKUS

Életének 65. évében — rövid betegség után — elhunyt Grastyán Endre, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, egyetemi tanár, az orvostudomány doktora, a Pécsi Orvostudományi Egyetem Élettani Intézetének állami díjas igazgatója. Temetéséről később intézkednek — közli a Magyar Tudományos Akadémia, Pécsi Orvostudományi Egyetem.

Eső és napsütés

Előrejelzés az ország területére kedd estig: az ország jelentős részén a napsütés és a száraz idő lesz a jellemző, tartósabban felhős ég, kisebb zápor már csak északkeleten valószínű. Többnyire mérsékelt marad a nyugati, északnyugati szél. Reggel 11 és 16 fok között, délután általában 25 fok, északkeleten 21 fok körül alakul a hőmérséklet.

Viharban az Armada

„Armada 400” címmel Anglia-szerte ünnepek, játékok, megemlékezések százait tartják abból az alkalomból, hogy az angol hajók 400 évvel ezelőtt mérték a döntő csapást a legendás spanyol armadára, s vívták ki ezzel a brit korona egyeduralmát a tengeren. Az ünneplés e hónapban éri el a csúcspontját, többek között Erzsébet-bálok tucatjaival, valamint

egy San Sebastian és Plymouth közötti hatalmas vitorlásverseny megrendezésével. Némi árnyékot vet minderre, hogy miközben javában folynak az 1588-as diadal ünnepei, történeteszek szenvedélyes vitát folytatnak afelől: valójában mennyire is múlt a győzelem Francis Drake-en és az angolok bátorságán, s mennyire pusztán az időjárás szeszélyén.

Schmidt Andrea felvétele

KARÁSZ UTCA ÚJ RUHÁJA... Az ünnepélyes átadás elmaradt, különösebb dícsírnuszok sem születtek az építők tiszteltetére, ha csak nem tekintjük annak a legtermészetesebb elismerést — szegediek százai bölintanak elismerően neves bevásárlóutcánkat járva. Lapunk is él szerény lehetőségeivel, s átadunk egy nem hivatalos kitüntetést e képpel azoknak, akik gondos munkát végezve, új ruhába öltöztették a Kárász utca egyik felét. Még

a legkritikusabban szemlélődő szegedi polgárnak is el kell ismernie: a tatározással megbízott szakemberek nemcsak hangulatos, bevásárlóutcahoz illő színeket kevertek ki, hanem ügyeltek a részletekre is. Most már rajtunk, sétálókon a sor. Ha azt akarjuk, hogy hónapok múlva is legalább hasonló látvány fogadja az ideérkezőket. Bár ki tudja, van-e elég erőnk ahhoz, hogy lefogjuk a správyval, csavarhúzóval, fecnikre mázolt hirdetésekkel, izléstelen ákombákom jelzavakkal támadó kezeket...?

VIRÁGKARNEVÁL DEBRECENBEN

Augusztus 20-án, egynapos kirándulást szervez a Cooptourist Debrecenbe, a virágkarneválra. Részvételi díj autóbusszal, ebéddel, belépővel, személyenként 700 forint. Jelentkezni lehet a Cooptourist Kiss M. utcai irodájában. Telefon: 12-158. (x)

Ott is

- Mennyibe került ez az új autó?
- Nyolevanezer koronába.
- És miért nem használod?
- Mert nem kapok hozzá húszkoronás tömítést.

NAGYCSALÁDOSOK TÁBORA ZÁNKÁN

Nagycsaládosok tábora nyílt meg hétfőn Zánkán, a balatoni úttörővárosban. Első alkalommal rendeznek most ilyen programot, amelyre öthet, vagy még több gyermeket nevelő családokat hívtak meg az ország minden részéből.

Gold Fassl söröző nyílt

Sipos István felvétele

Jó ötlet volt az eszpresszót Egő Arany Gold Fassl sörözővé alakítani, hiszen ma már nem hanyagolhatóak el az üzleti szempontok, sőt... Éppen ezért mától a Hungar-Hotels Vállalat mindennap délelőtt 10-től este 10 óráig a volt Egő Arany eszpresszó helyén eredeti osztrák csapat sörrel várja Gambrinus híveit. Izléses berendezés, 80 ülőhellyel, benne kétszemélyes boxokkal, és 40 férőhelyes kerthelyiséggel üzemel a Gold Fassl sárga-fekete színeiben. Az üzlet vezetője Bánfi László, aki több mint két évtizedes „szolgálat” után vált meg a Hotel Tiszától. A jó hangulatról, a külföldről hazatért Dorogi György gondoskodik.

Hétvégi balesetek

A hét végén több baleset is történt megyénk útjain, sebességgel akart kanyar-kiemelkedően súlyos azonos irányban az üttesten sétál a 23 éves Dudás József (Újés, Árpád dülő 128.). Egy re az Állj! elsőbbségadás balra ívelő kanyarban el-kötelező táblát Dózsa János veszítette uralmát a jármű 23 éves kiskunfélegyházi főlött, áttért a bal oldalba, lakos, behajtott a kereszt-majd egy villanyoszlopnak ződésbe és összeütközött egy útközött. Könnyű sérüléssel másik személygépkocsival. A úszta meg az esetet, az vetlen jármű egyik utasa anyagi kár azonban több könnyű sérüléseket szenvedett.

A Hajlat utcából túl nagy sebességgel akart kanyarodni az Építő utcára szembemegyővel a 19 éves Kormos Ferenc (Mester u. 77 3.). A kanyarban felborult az autó s egy utas súlyosan megsérült.

A Vértói út—Ipoly sor kereszteződésében kigurult a védett útra gépkocsijával a 32 éves Kiss István (Csongrádi sgt. 89.) s ott föllökött egy kerékpárost, aki könnyebben megsérült.

A Párizsi körút—Kossuth Lajos sugárút kereszteződésében a sárgán villogó lámpák mellett későn vette észre az Állj! elsőbbségadás balra ívelő kanyarban el-kötelező táblát Dózsa János veszítette uralmát a jármű 23 éves kiskunfélegyházi főlött, áttért a bal oldalba, lakos, behajtott a kereszt-majd egy villanyoszlopnak ződésbe és összeütközött egy útközött. Könnyű sérüléssel másik személygépkocsival. A úszta meg az esetet, az vetlen jármű egyik utasa anyagi kár azonban több könnyű sérüléseket szenvedett.

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged Városi Bizottságának napilapja
Főszerkesztő: Sz. Simon István
Főszerkesztő-helyettes: Szávay István
Kiadja a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat, Felelős kiadó: Kispál Antal — Szerkesztőség és kiadóvállalat: Szeged, Tanácsköztársaság útja 10. Sajtóház 6740. — Telefon: 24-633. — A lapot nyomja, Szegedi Nyomda, Szeged, Bajcsy-Zsilinszky utca 28. 6720. Igazgató: Surányi Tibor. — Terjesztés a Magyar Posta. Előfizethető a postahivataloknál és kézbesítőknél. Előfizetési díj egy hónapra 43 forint — ISSN 0133-025 x